

A MAGYAR KIR. FÖLDTANI INTÉZET KIADVÁNYAI.

A MAGYAR KIRÁLYI
FÖLDTANI INTÉZET
ÉS ENNEK
KIÁLLITÁSI TÁRGYAI.

AZ 1885. ÉVI BUDAPESTI ÁLTALÁNOS KIÁLLITÁS ALKALMÁBÓL

ÖSSZEÁLLITOTTA

BÖCKH JÁNOS.

BUDAPEST.

FRANKLIN-TÁRSULAT KÖNYVNYOMDÁJA.

1885.

1885 július havában.

A

MAGYAR KIR. FÖLDTANI INTÉZET

ÉS

ENNEK KIÁLLITÁSI TÁRGYAI.

AZ 1885. ÉVI BUDAPESTI ÁLTALÁNOS KIÁLLITÁS ALKALMÁBÓL

ÖSSZEÁLLITOTTA

BÖCKH JÁNOS.

A magyar kir. földtani intézet, melynek a budapesti országos kiállításon közszemlére bocsátott tárgyai a VI-ik azaz bányászati, kohászati és földtani csoport csarnokában láthatók, Ő császári és Apostoli királyi Felségének 1869 évi június 18-án Schönbrunnban kelt legmagasabb elhatározása alapján szerveztetett, miután ezt megelőzőleg még 1868 július havában GOROVE ISTVÁN, akkori földmívelés-, ipar és kereskedelemügyi m. k. miniszter úr Ő nagyméltósága által az országos földtani felvételeket teljesen önállólag megkezdő *magyar földtani osztály* előzetesen felállítatott, mely 'utóbbi tehát a későbbi intézet csirájának tekintendő. Első és főfeladata a magyar korona országainak részletes földtani átkutatása s az ez uton elért eredményeket úgy a tudományra nézve értékesíteni, mint a gyakorlati életnek hozzáférhetővé és használhatóvá tenni, működése ennél fogva két irányu.

Az országos részletes földtani felvételeknél, melyekre az erre alkalmas nyári és őszi idő használtatik fel, az intézet szakszemélyzete által a cs. és kir. katonai földrajzi intézet által kiadott 1 : 28,800 és ujabban az 1 : 25,000 mértékű eredeti felvételi lapok, mint ilyenek kiállított térképeink közt láthatók, vétetnek alapul.

Az eredeti felvételi lapok az ezek mérete s a jobbára természet nyújtotta feltárások mellett elérhető legnagyobb pontossággal tüntetik fel az illető vidék földtani szerkezetét, egyéb fontos bejegyzéseket is tartalmazván, de minthogy számtalan esetben nagyobb területek geológiai szerkezetének áttekinthető alakban való összeállítása is szükségeltetik, erre pedig az eredeti felvételi lapok már nagyságuk folytán nem alkalmasok, a földtani intézet, az imént mondott lapok alapján, kisebbitett térképeket is közöl s nálunk e célra szintén a cs. és

kir. katonai földrajzi intézet által forgalomba bocsátott, 1 : 144,000 mértékű részletes vagyis speciális lapok használatnak; ujabban azonban ezek mellett, s a még megjelenő félben lévő mű haladásához mérten, a részletes földtani térképek az 1 : 75,000 mértékű lapokon szintén közöltnének az erdélyi részeket illetőleg pedig sőt kizárólag az utóbb mondott méretű speciális lapokra vagyunk utalva.

Egy eredeti felvételi lapnak térnagysága $3\cdot84 \square \text{ m. f.} = 220\cdot982 \square \text{ K}_m$ s minthogy egy 1 : 144,000 méretű speciális lap 9 eredeti felvételi lap területére terjeszkedik, egy ilyen speciális lap ábrázolta terület térnagysága $34\cdot56 \square \text{ m. f.} = 1988\cdot838 \square \text{ K}_m$.

A mi a hazánkra vonatkozó 1 : 75,000 méretű részletes lapokat illeti, ezeknek térnagysága a jobban északra vagy délre való fekvéssel állván viszonyban, $17\cdot4516 \square \text{ m. f.} = 100,426$ hectártól $19\cdot3133 \square \text{ m. f.} = 111,141$ hectárig terjedhet, s minden egyes ily speciális lap négy 1 : 25,000 méretű eredeti lapot foglal magában.

Nem áll semmi annak útjában, miként, ha tűzetes kérdések megoldására az eredeti felvételi lapok másolatai szükségeltetnének, ezek a m. kir. földtani intézetnél, a cél megnevezése mellett, megrendelésbe hozattathassanak, de az országos földtani felvételeknél elért térképészeti eredmények rendesen a fent mondott részletes lapokon bocsátatnak közhasználatra, s ily lapok bár ki által, igen jutányos áron, megszerezhetők a földtani intézet bizományosánál, Kilián Frigyes egyetem. könyvkereskedőnél Budapesten IV. Váci utca 28. sz.

Kiállítási tárgyait közt az 1 : 144,000 méretű, egymáshoz tartozó részletes lapok összeállítása által látjuk illusztrálva az ország nagyobb területének t. i. Magyarország dunántúli kerületének részletes földtani térképét, az 1 : 75,000 m. lapokon pedig az erdélyi Zsilyvölgy földtani térképét.

Ez általánosabb, a rendszeres országos földtani felvételekből folyó térképészeti működés mellett vannak azonban speciális irányu vizsgálatok is s mint az ilyenek egyikét a földtani felvételeket különös tekintettel a bányászatra nevezhetem, melyeket első rendben az intézet bányafőgeológja van hivatva fogantatni.

E rendesen korlátozottabb területekre szorított vizsgálatoknál a rendelkezésre álló lehető legnagyobb térképek használatnak, minthogy itt a földtani részletezés különös tekintettel a bányászat igényeire fogantatandó. Az efféle felvételeket kiállítási tárgyait közt két térkép által látjuk demonstrálva, a mennyiben az egyik Selmezbánya és környékének földtani térképét tünteti fel átnézetes alakban, melynek mértéke 1 : 30,000, másika pedig egy ugyan e területre vonatkozó eredeti felvételi lapot mutat be 1 : 2,880 mértékben, mint ezek éppen Selmezbánya és környékének földtani felvételénél a bányafőgeológus által használtattak.

A földtani-agronómiai vizsgálatokra a hazai intézet szervezve és berendezve nem lévén, a felvételek ez ága intézetünk által ez időszert fogantatva véve nincsen s így csakis kivételesen eszközölthetnek e térrre vezető kisebb megvizsgálások.

Az ugynevezett átnézetes földtani felvételek általunk, midőn már javában ben állunk a részletes felvételek érájában s teljes erővel ezek keresztül vitelén dolgozunk, már csak igen kivételes esetekben fogantatosítottak s így ilyféle térképek a kiállításra nem kerültek.

Midőn így megismerkedtünk a m. kir. földtani intézet foglalkozása terményeinek egyikével s mint hozzá tehetem a legfárasztóbbal, mert szellemi és testi megerőltetést egyaránt igénylővel, melyből hasznót meritenek úgy a tudomány, mint a gyakorlati élet legkülönbözőbb ágai, mire nézve már maga az országos kiállítás nyújthat kézzel fogható adatokat a kevésbbé tájékozottnak is azáltal, hogy képviselve találja p. o. a földtani térképeket szomszédságunkban akár hány hazai bányavállalat kiállítási tárgyainál, valamint ott láthatja a közmunka és közlekedési m. k. miniszterium pavillonjának tárgyainál ismét más irányban felhasználva s mint kapcsolatba hozattathatnának a földtani térképek még akárhány pavillonban elhelyezett tárgyak egyike vagy másikkal igen tanulságos módon, áttérünk az intézet kiállítási tárgyai egy második sorozatához, értem az intézet gyűjteménybeli tárgyait s itt szemben állunk foglalkozásunk egy másik irányával, mely azonban a fentebb említett szorosan összefügg.

Az országos földtani felvételeknél begyűjtött közet és őslénytani tárgyak tudományosan feldolgozva az intézeti muzeumba kerülnek, hol okmányként őriztetnek, mert a földtani taglalás, mely térképeinken fogantatosított, ezen alapúl.

E gyűjtemények hazánk földkérgének alkotását, az itt előforduló közeteket, őslénytani tárgyakat, érczterületeink ásványait rendszeresen felállítva tárván élénk, ezek szintén úgy a tudományra, mint a gyakorlat tekintetében egyaránt fontosak.

A kapcsot, mely így a kint a területeken végzett és muzeumunkban folytatott munka közt létezik szintén kifejezésre hozni kívánván, a 4 darab gyűjteménybeli kiállítási szekrényünkben látható egy palaeontologiai suite, mely vonatkozik ama vidékre, melynek földtani térképét közszemlére bocsátva láthatjuk térképeink közt az 1.28,800 méretű eredeti felvételi lapok nagyságában «Az északnyugati erdélyi határhegység és környéke Csokmány és Uj-Preluka közt» felirással.

Nem teljes képét nyújtja e gyűjtemény az ottan a felvételek alkalmával begyűjtött palaeontologiai anyagnak, mert ezt a térvizonyok nem engedik s elvégre a ki közelebbről kíván megismerkedni a tárggyal, bővebb tájékozást

szerezhet magának bármikor a m. k. földtani intézet helyiségeiben (Budapest, Muzeum-utca 19.), de így kisebb terjedelmében is hűn visszatükrözi a muzeumban követett felállítási rendszert, s ama szoros kapcsolatot, mely ez okmányként szereplő tárgyak és a mondott térképen fogatosított osztályozás közt létezik.

Ugyanis szóban forgó szekrényeinkben szerepel egy kisebb közettani gyűjtemény, mely a fent érintett okból szintén nem meríti ki a tárgyat, de hivatva van magyarázattal szolgálni Selmeczbánya és környékének részletes földtani térképéhez a mint ez kiállított lapjaink közt látható, hol az imént mondott, különös tekintettel a bányászat igényeire térképezett eredeti felvételi lapon szereplő számok vonatkoznak az ugyan e számokkal a gyűjteményben megjelölt, ott okmánykép letett kőzetpéldányokra, így mindenkor könnyű szerrel megengedvén a térképen kifejezésre hozott adatoknak a gyűjteménybeli anyag nyomán való pontos ellenőrzését.

A magy. kir. földtani intézet fennállásának első évei óta mindenkor készségesen támogatta a hazai közoktatás ügyét, mint ez egy kulturális intézethez méltó is vala, mert a hozzá forduló hazai iskolákat, a mennyire készletei engedék, mindig készségesen látta el a szükségesnek mutatkozó kőzet- és őslénytani gyűjteményekkel.

Már igen számos efféle gyűjteményt szolgáltatunk ki ajándékkép úgy az alsóbb mint középiskoláknak s így régebb készleteinkből ugyan kifogyván, gondoskodtunk arról, miként továbbra is képesek maradjunk a nemes ügyet tőlünk telhetőleg szolgálni.

Egy minta kőzet-gyűjtemény, magyarországi kőzetekből összeállítva, mint ilyeneket a m. k. földtani intézet a hazai középiskoláknak szánva, tüzetesen ezek számára közegei egyike által egybeállítatott, szintén kiállítási szekrényeinkben látható, s így ennek közvetítése által intézetünkkel a közoktatás terén is találkozunk.

Egy kisebb gyűjtemény végre magyarhoni fiatalabb harmadkoru, még pedig mediterrankorbeli gasteropodák házának átmetszetét mutatja csiszolt alakban HALAVÁTS GYULA intézetünk tagja által készítve és kiállítva, miáltal betekintés nyerhető ezek házának miként való szerkezetébe.

Nem ugyan a kiállított tárgyak közt szereplő, de gyűjteményeinkben meglévő anyagra vonatkozólag látható továbbá térképeink mellett dr. STAUB MÓRICZ munkatársunk által kiállított és tervezett egy érdekes kép, mely az erdélyi Zsily völgy tájképét varázsolja elénk az aquitankori növényzet ruhájában, tehát azon korában, melyben a Zsily völgy gazdag szentelepei képződtek. A történelmi geologia egy tájképével állunk mi itt szemben, melyben munkatársunk nem a légből kapott alakokkal ismertet meg bennünket, hanem olyanokkal, melyek a középső harmadkor végén a mondott vidéken tényleg éltek.

Mint már fentebb említém, a m. kir. földtani intézet működése két irányu s így vannak muzeumunkban gyűjtemény ágak, melyek kizárólag a gyakorlati élet kívánalmainak szolgálni hivatvák, s ezek összességükben a gyakorlati geologia muzeumát képezik.

Itt sem lehetett szó összes ebbeli anyagunk kiállításáról, inkább csak az intézet által ez irányban követett eljárás illusztrálására szorítkozhattunk.

E tekintetben láthatók kiállított tárgyait közt magyarországi mű- és építőkövek megfelelő nagyságu mintákban, melyeken a különféle kőzeteknek a különböző megmunkálás iránt való viselkedése már megfigyelhető s a mint ezeket a m. k. földtani intézet részben tagjai gyűjtései, részben ajándék útján beszerezte. Alig szükséges a nagy fontosságra utalni, melylyel e nyers anyag a gyakorlati életben bir. Nagy kincs az, melyet a természet e téren az egyes országoknak juttat s helyesen felismerve, kellően méltányolva és kizsákmányolva gazdag kereset forrását képezi. A Szt.-István korona országai területén előforduló, gyakorlati szempontból figyelmet érdemlő összes ide vágó anyagnak legalább fokozatosan való összegyűjtése és megismertetése képezi a m. k. földtani intézet törekvéseinek egyik célját.

Egy második gyűjteményben megismerkedhetünk az agyag-, üveg, cement és ásványfesték iparnak szolgáló magyarországi nyers anyagok egy természetesen szintén csak kivonatos összeállításával, a mint ilyféle anyagok részben szintén az intézet tagjainak begyűjtése, vagy mint felszólításunkra beérkezett ajándékok kerültek gyűjteményeinkbe.

Nemzetgazdasági tekintetben nem csekélyebb ez anyagok fontossága mint a fentebb említetteké s azért a hazai földtani intézet itt is teljes erejével iparkodik az e téren létező és mindinkább fejlődésnek induló iparágaknak előkészíteni a teret az által, hogy felkutatva hazánkban a mondott iparágakban értékesíthető anyagait, ezeket az illetékes szakkörökkel megismertesse s ezek figyelmét az általuk esetleg még nem ismert előjövetelekre is irányozza.

Ezek után a térképeink alatt elhelyezett szekrény tartalmára tekintvén, az intézet működése egy harmadik ágával találkozunk, mely ugyan szintén legszorosabban áll kapcsolatban előbb megismertetett teendőinkkel, de az irodalom terére vezet bennünket, melyet különben már térképeinkkel is érintettünk.

Elteltekintve azon kisebb vagy nagyobb megismertetések vagy értekezések-től, melyeket intézeti tagok egyéb folyóiratokban közölnek, a m. kir. földtani intézet mint ilyen rendszeren három közleménysorozatban ismerteti meg közhasznu működésének eredményeit, s ezek: 1. az *Évi Jelentések*, 2. a közölt térképekhez szolgáló *Magyarázó szövegek*, melyek 1882. óta a *«Magyarázatok a magy. korona országainak részletes földtani térképéhez»* czim alatt jelennek meg egyidejűleg az illető térkép kiadásával, valamint 3. az *Évkönyv*.

A magy. kir. földtani intézet, mint országos intézet, minden évben beszámol úgy a külső mint belső életében véghezvitt működéséről a Nagyméltóságu földmívelés, ipar és kereskedelmi m. k. miniszteriumnak, melynek ügykörébe tartozik, valamint ennek útján a parlamentnek.

E beszámoló jelentés *A Magyar kir. Földtani Intézet évi jelentése* cím alatt jelenik meg évenként egyszer a magyarhoni földtani társulat «Földtani Közlöny» című folyóiratában, mely utóbbi 1882. óta mint a m. k. földtani intézet hivatalos orgánuma is szerepel.

E jelentések két részre oszlanak, melyeknek elsejét az igazgatósági jelentés képezi, kiterjeszkedvén az intézet összes mozzanataira a beszámolás tárgyát képező évben, másika pedig az illető évben az országos felvételek alkalmával elért eredményeket ecseteli a működő geológok által röviden összeállítva.

E közlemények következtében az intézet működése mint nyitott könyv fekszik az illetékes körök előtt, mi mellett az elért eredmények röviden megismertetve azonnal hozzá férhetők úgy a tudomány, mint gyakorlat embereire nézve.

Kiadványaink második sorozatának célja az intézet által kibocsátott földtani térképekhez magyarázattal szolgálni, ezeket ezáltal nemcsak a szakférfiakra, de a gyakorlati élet embereire nézve is minél használhatóbbá, gyümölcsözőbbé tenni, súlyt fektetvén ezekben a gyakorlatilag értékesíthető anyagok felsorolására is, valamint fontos tények megismertetésére, melyek a térképek túlterhelése nélkül magukon ez utóbbiakon kifejezésre nem hozhatók.

Kiadványaink harmadikához, évkönyvünkhöz fordulván, melynek eddig megjelent 7 kötete látható a fentebb megjelölt szekrényben, ennek célja az önállóbb dolgozatok közlése, mi mellett az intézeti tagoknak ide tartozó dolgozatain kívül, anyagi erőnkhez képest, mindenkor készségesen teret nyitottunk évkönyvünkben munkáik közlésére az ez irányban hozzánk forduló, az intézetten kívül levő szaktársainknak is, minthogy magasztos feladatnak tekintettük és tekintjük, a beltartalma megbirálása után közlésre érdemesnek talált munkát a tudománynak megmenteni s a szakférfiakra nézve hozzáférhetővé tenni.

Mind e kiadványok tekintettel arra, hogy kulturális törekvéseinket s az elért sikereket csakis azáltal ismertethetjük meg az összes művelt világgal, ha szellemi terményeinket reá nézve is hozzáférhetővé tesszük, az eredeti magyar szövegen kívül külön német fordításban is megjelennek, mely utóbbi a külföld tudományos intézeteivel szükséges csereviszony fentartására fordíttatik.

Végre reá utalhatok a könyveink mellett fekvő atlaszra, mely szintén Magyarország dunántúli kerületének részletes térképeit tartalmazza 1 : 144,000 mértékben, de míg a tableau térképen, tekintettel a szükséges összhangzásra, az egyes lapok részleteiben bizonyos összefoglalások valának foganatosítandók, addig az atlasz lapjai a minden egyes lapon az ezek mértéke mellett eszközölhető volt taglalást teljes épségben tüntetik fel.

Ezek után legyen itt még néhány, az intézetre vonatkozó historiai és statisztikai adatnak helye.

Az országos földtani felvételek a kezdetleg említett földtani osztály által 1868. augusztus 20-án kezdetek meg, még pedig a budapesti és tatai osztálylapok területén, belevonva a vizsgálatokba Esztergom környékét is.

Az akkor működő személyzet 5 tagból állott, melyek közül jelenleg még 2 van az intézetnél.

A következő években jobbra a dunántúli kerület képezte a felvételi működés terét, habár e mellett felvételek eszközöltettek innen távol eső vidékeken is, így nevezetesen 1869. az akkor még mindig földtani osztály két tagja által az erdélyi Zsily völgy területén és környékén, valamint az 1870—1872 időtartamban Maramaros, Szatmár és Ugocsa megyében.

1877-ben a dunántúli kerület részletes földtani fölvétele főrésztében be volt fejezve, amennyiben csakis a Lajtahegység felvétele volt még hátra, valamint egy csekélyebb területé Esztergom és Piszke táján, mely feladat az előbbénit illetőleg az 1878—1881 években oldatott meg intézeti tagjaink egyike által, az utóbb nevezett területre vonatkozólag pedig az 1883. évi felvételi idény egy része alatt gombolyítatott le geológiaiunk ketteje által.

Azon mérvben, mint az országos geológok a nekik jutott osztályrész felvételével a dunántúli kerületben elkészültek, a magyar-erdélyi határhegység s ennek délfelé való folytatásának földtani térképezéséhez fogtak, s e munka keresztül vitelén jelenleg is fáradoznak, megjegyezvén, miként 1883-ban az intézet keretében a bányafőgeológusi állomás szerveztetvén, az erre kinevezett intézeti tag ugyanez évben s a következőben Selmeczbánya vidékén bányageológiai felvételeket foganatosított.

A m. kir. földtani osztály és az ebből keletkezett intézet által végzett országos földtani felvételeknek 1885. május 1-én mutatkozó állását feltünteti a vázlatos lap, mely egyéb kiállított térképeink mellett függ, még pedig a háromféle felvételeink szerint részletezve.

A mondott időpontig részletesen felvétetett $1163 \cdot 29 \square \text{ m. f.} = 66944 \cdot 31 \square \text{ km}^2$ mihez járul még az 1883-ban megkezdett bányageológiai felvétel $1 \cdot 2 \square \text{ m. f.} = 69 \cdot 06 \square \text{ km}^2$ -el, valamint a még a korábbi években a Székelyföldön foganatosított átnézetes földtani felvétel mintegy $215 \square \text{ m. f. el.}$

Intézetünk, mely gyűjteményeivel együtt jelenleg még bérházban van elhelyezve (Budapest, VIII. ker. Muzeum-utca 19. sz.) a geológiának Magyarországon való ápolását nem sokára, úgy reméljük, elhelyezésében is méltóbban fogja képviselhetni, a mennyiben az intézetnek az új parlamenttel szemben épülő földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. k. minisztérium palotájába való áthelyezése van elhatározva.

Egyéb segédeszközein kívül bir az intézet egy ma már tekintélyes szak-

könyv- és térképtárral, melynek gazdag tartalmáról a kiállított könyveinknél látható könyv- és térképtári czimjegyzék tanuskodik.

E táruk megalapításának kezdete szintén 1868-ra esik, midőn a földtani osztály legelső ebbeli szükségletei megszerzéséhez fogott, s ime 1884. deczember végén a magy. kir. földtani intézet szakkönyvtára 2554 különböző művel birt 5921 kötetben; az általános térképtár ugyanakkor 149 külön művet tüntetett fel 792 lappal, a vezérkari lapoké pedig 1326 darabot, úgy hogy a két térképtárnak állománya 1884. deczember végén 2118 lap volt.

Ez eredmény részben vétel, de nagyobbára a velünk rokon működésű intézetek és testületekkel való csereviszony megkötése és ajándék útján éretett el.

Megnyugvással tekinthetünk a kultúra biztos kutforrására, melyet említett tárainkban birunk. Egy szakkönyvtárral állunk itt szemben, melybe ma már bátran engedhetünk betekintést bármely szakfőrfinak.

1883-ban végre megtéetett az első lépés az intézet saját vegytani laboratoriumának felállítására is, melyet 1884-ben a laboratorium tényleges berendezése és működésbe hozása követett.

A földtani intézet vegytani laboratoriuma a rendszeres országos földtani kutatásokból folyó teendők végzése mellett alkalmat nyújt magánfeleknek is, így nevezetesen a bányá- és kohómivelőknek, s az intézet működési terében gyökerező egyéb iparágaknak vagy foglalkozásoknak, hogy nyers anyagaikat vagy gyártmányaikat itt vegyészetiileg megvizsgáltathassák, még pedig mérsékelt díjtételek mellett.

Mielőtt befejeznők e tájékoztató sorokat, még csak azt kívánom megjegyezni, hogy a m. kir. földtani osztály, illetőleg intézetnek fentebb ecsetelt feladatai keresztül vitelére az 1868—1870 időszakban költségvetésileg évenként 24,000 frt állapítatott meg, mely összeg 1871-ben 26,800 frtra s 1872—1874 években 28300 frtra emeltetett. A következő 3 évben t. i. 1875—1877 csak 26300 frt állott évenként rendelkezésünkre, míg végre 1878—1881 évi budgetünk ismét 28,000 frtot tüntet fel, 1882-ben pedig 32,000 frtot. 1883-ban költségvetésünk 38,200 frtra rugott, 1884-ben 41,000 forintra, 1885-ben pedig 43,000 forintra, minthogy időközben kihövitést nyert intézetünk úgy személyzetében, mint helyiségeiben, valamint vegyészeti laboratoriumunk is felállítatott.

Az intézet tisztviselői személyzete jelenleg áll: 1 igazgatóból, 3 főgeologból (köztük az egyik bányafőgeolog), 2 osztálygeologból, 1 vegyészből, 3 segédgeologból, 1 hivataltisztból és egy ideiglenes irodatisztból.

Ezen kívül alkalmazva van 1 állandó hivatalszolga és két kisegítő szolga, összesen tehát 12 tisztviselő és 3 szolga.

A KIÁLLITOTT TÁRGYAK RÉSZLETES FELSOROLÁSA.

A) TÉRKÉPÉSZETI MUNKÁK.

I. Országos részletes földtani felvételek.

a) Az országos részletes földtani felvételekre használt eredeti felvételi térképek:

1. A «Hegyes» nyugati része Arad és Temes megyékben.

Eredeti felvételi lap: Mértéke 1 : 25,000. Földtanilag felvette Lóczy LÓCZY LAJOS 1883—1884.

A fentebbi megjelöléssel szereplő térkép, mely a magyar kir. földtani intézet által felvételeinél ujabban használt eredeti lapokból lett összeállítva, a következő részletezéssel bír:

Alluvium	{	Alluvium	Kréta	{	Gosau-homokkő	Félig kristályos és kristályos palák	{	Palás-arkoza
		Zsombék			Kárpát-homokkő			Kristályos mészkő
		Ó-Alluvium						Phyllit
Diluvium	{	Löss	Paleozoos	{	Agyag-pala			Kvarcos phyllit
		Agyag babérczczel			Kvarcit-homokkő			Sericites phyllit és gneisz.
		Durva kavics.						
			Porphyr		Granitit			Diorit.

2. Az északnyugati erdélyi határhegység és környéke Csokmány és Új-Preluka közt.

Szatmár, Szilágy és Szolnok-Doboka megyékben.

Eredeti felvételi lap: Mértéke 1 : 28,800.

Földtanilag felvette: Dr. HOFMANN KÁROLY 1878—1884; továbbá STÜRZENBAUM JÓZSEF (48/XLIX kel. 1/2; 49/XLIX. kel. 1/2) 1879.

E térkép bemutatja eredeti felvételi lapjaink ama nemét, melyen a geologiai részletes felvételek az új, 1 : 25,000 méretű lapok megjelenése előtt végeztek s részben még végeztetnek, részletezése pedig a következő:

1. Folyó vizek áradmányai	} Mostani kép- zések	7. Uralkodó kvarczandesittufa	} Felső-	} Mediterrán
2. Mésztufa		8. Kvarczandesit		
3. Sárga agyag és kavics	} Diluvium	9. Agyag homokkő és konglomerát	} Alsó-	
4. Pannoniai (Congeria) rétegek		10. Kettősmezei foraminiferás agyag		
5. Szármáti rétegek	} Szármáti emelet	11. Koródi homokkő		
6. Gipsz a szármáti rétegekben				

12. Kliczi homokkő (Aquitanién)	Felső- Közép- Alsó-	Oligocén	21. Rákóczy rétegek --- ---	Közép- Alsó- (?)	Eocén
13. Nagy Ildondai halpikkelyes pala és márga --- ---			22. Numm. perforata-pad 21-ben		
14. Csokmányi rétegek (Puhá- nyokban bővelkedő márga és agyag) --- ---			23. Zsibói tarka-agyag, homokkő és konglomerát --- ---		
15. Revkörtvélyesi féligős és édesvízi rétegek (Agyag, homokkő, márga és gyenge barnaszén telep) --- ---			24. Édesvízi márga és agyag- rétegek 23-ban --- ---		
16. Hójai mészkő --- ---			25. Homokos-agyag, márga és homokkő Radiolites cfr. pas- toris-szal --- ---	Felső-Kréta	
17. Brédi márga --- ---			26. Pegmatit.		
18. Numm. intermedia márga és mészkő --- ---	Felső- Közép-	Eocén	27. Csillámgneisz (és csillámpala)		
19. Kolozsvári durva mész és márga			28. Chloritpala.		
20. Turbuczai rétegek --- ---			29. Szemcsés, dolomitos mészkőtelepek a kris- tályos palákban Savanyúvíz források Petroleumnyomok.		

b) Forgalomba bocsátott kisebbített földtani térképek:

1. Zsilyvölgy és környéke Hunyadmegyében.

Részletes lap: Mértéke 1 : 75,000.

Földtanilag felvette: dr. HOFMANN KÁROLY 1869 (22/III, IV, V; 23/IV, V; 24/IV, V);

INKEY BÉLA 1883—1884; (22, 23/VI; 23/III).

E térkép, mely 2 szomszédos laphól lett összeállítva, a közforgalomnak szánt részletes lapok egyik nemét ismerteti meg, s következő földtani részletezést tünteti fel:

Alluvium		Serpentin
Diluvium	Sárga agyag és kavics	Kvarczit
Mediterrán	Konglomerát, homok, agyag	Agyagcsillámpala és graphitpala
Felső-Oligocén	Zsilyvölgyi rétegek	Chloritpala
Felső-Kréta	Gosau homokkő	Amphibolgneisz
	Mészkő	Csillámgneisz
	Szemcsés mész	Szénkibukkanások
		Rétegek csapása és dülése.

2. Magyarország dunántúli kerületének részletes földtani térképe.

Kiadja a magyar kir. földtani intézet

az 1868—1883 években felvették: BÖCKH JÁNOS, HANTKEN MIKSA, dr. HOFMANN KÁROLY, dr. KOCH ANTAL, MATYASOVSKY JAKAB, dr. PÁVAY ELEK, TELEGI ROTH LAJOS, STÜRZENBAUM JÓZSEF és WINKLER BENŐ, továbbá: INKEY BÉLA és dr. SCHAFARZIK FERENCZ.

Mértéke: 1:144,000.

E falitérkép 37 laphól lett összeállítva, amint ezek az áruba bocsátott részletes lapjaink másik nemét képviselik. Földtani részletezése a következő:

Alluvium	: Áradmányok --- Mésztufa --- Futóhomok --- Zsombék és turfa.
Diluvium	Lösz. --- --- Mésztufa
	Homok
	Kavics és vörös agyag- babérczczel
	Diuvialis és legfiatalabb neogen folyó lerakódások (homok, kavics, agyag).

<i>Pannoniai emelet</i>	{	Mésző (a budai Svábhegyen)	Édesvízi kvarcz és mészkő Tihanyon	Bazalttufa	---	Bazalt.
	{	Agyag, homok, kavics stb.	---	Mésző, márga stb. (Nagyvázsonyi)	---	
<i>Származási emelet</i>		Agyag, homok és kavics	Mésző és márga	Augit-Andesit tufa	---	Augit-Andesit.
						Augit-Amphibol-Andesit.
<i>Mediterrán emelet</i>	{	Felső mediterrán rétegek	---	Augit-Amphibol-Andesittufa	---	Amphibol-Andesit.
	{					Biotit-Amphibol-Andesit.
	{					Biotit-Amphibol-Gránát-Andesit.
	{	Alsó mediterrán rétegek	---	Biotit-Andesit tufa	---	Orthoklas-Kvarcz-Trachyt.
<i>Felső oligocén</i>	{	Pectunculus obovatus-rétegek				
	{	Cyrena-rétegek				
<i>Alsó oligocén</i>	{	Kis Czelli agyag				
	{	Budai márga	---	Hárshegyi homokkő.		
<i>Felső eocén (Barton em.)</i>	{	Felső Orbitoida-rétegek (Bryozoa márga)				
	{	Alsó Orbitoida-rétegek	---	Tschihatscheffi rétegek.		
<i>Közép eocén (Párisi em.)</i>	{	Numm. striata-rétegek				
	{	Numm. Lucasana-rétegek	Numm. spira-rétegek a Bakonyban.			
	{	Operculina-rétegek				
	{	Alsó édesvízi rétegek	---	Numm. laevigata-rétegek Ajkán.		
<i>Felső kréta (Gosau)</i>	{	Inoceramus-márga				
	{	Hippurit-mésző				
	{	---	---	Cypricardia-homokkő.		
	{	Ajkai rétegek.				
<i>Közép kréta</i>		Gault.				
		Caprotina-mésző	---			Bazaltszerű kőzetek.
<i>Alsó kréta</i>		Lábatlani homokkő	---	Bazalttufa és conglomerát a Mecsekben.		
		---	---			Trachydoleritszerű kőzetek.
		Foraminifera-agyag és márga.				
		Beriasien	---			Phonolithszerű kőzetek.
<i>Malm</i>		Tithoni mészkő.				
		Aspidoceras acanthicum-mésző	---	Diceras-mésző Villány vidékén.		
		Oxford-mésző	---	Rhynchonella sparsicosta-mésző Villány vidékén.		
<i>Dogger</i>		Felső-Középső-Alsó-				
		Felső-Középső-				
<i>Liasz</i>		---	---	Márga és homokkő (Raricost., Oxynotus és Stellaris rétegek) a Mecsekben.		
		Alsó-Brachiopoda- és Arietites-mésző a magyar közephegységben.				
		---	---	Szentartalmú csoport a Mecsekben.		
<i>Raet</i>		Dachstein-mész.				
		---	---	Telepmentes homokkő a Mecsekben (alsó részében valószínűleg felső triaszi).		
<i>Triasz</i>		Földolomit.				
		Felső márgacsoport a Bakonyban.				
		Füredi mészkő. Arcestes subtridentinus — Cer. Reitzi mészkő és Daonella-palák.				
		Kagylómész.				
		Tarkahomokkő.				

<i>Diasz</i>	Felső- ----- Kvarcz-porphyr.
<i>Középső Devon</i>	Agyagpala (félig kristályos). Dolomit. Mész- és mészpala.
<i>Alsó Devon</i>	: Kvarczit és kvarczit-breccia.

Gránit.

<i>Őskorbeli kőzetek</i>	{ Phyllit ----- Amphibolpala. Chloritpala ----- Csillámpala. Mész-csillámpala ----- Kvarczitpala. Szerpentin és szerpentinpala ----- Szemesés mészkő. Gneisz.
--------------------------	---

Külön megjelöltettek még:

Szén kibúvások és bányák	Ásvány-források	Pyrit-fekvőhelyek.
Asphalt	Antimonit-fekvőhelyek	Szikkföld.

3. Magyarország dunántúli kerületének részletes földtani térképe atlasz alakban.

Mérték 1 : 144,000.

Az ebben képviselt térképek a minden egyes lapon mértéke mellett kifejezésre hozható volt külön részletezéssel készítvék el.

II. Földtani felvételek különös tekintettel a bányászatra.*a) Eredeti felvételi térkép.***1. Selmezbánya és környékének részletes földtani térképe.**

Eredeti felvételi lap a gyűjteményben szereplő kőzetminták lelőhelyeinek megjelölésével vonatkozván az átnézeti térképen bronzczzal szegélyezett területre.

Mérték: 1:2880.

Földtanilag felvette: GESELL SÁNDOR.

Ez eredeti felvételi lap megismerteti ama térképek egyikét teljes nagyságában, melyeken kint a természetben a földtani felvételek Selmezbánya vidékén foganatosítottak, a következő tagok felléptét és elterjedését tüntetvén fel:

Augittrachyt normál	Biotittrachyt (Orthoklassal) normál
Andesintrachyt normál	Biotittrachyt (Orthoklassal) zöldkő
Andesintrachyt zöldkő	Kvarczit.

*b) Kisebbitett földtani térkép.***1. Selmezbánya és környékének részletes földtani térképe.**

Átnézeti térkép: Mérték 1 : 30,000.

Földtanilag felvette GESELL SÁNDOR. 1883—1884.

Ez átnézeti földtani térkép, mely feltünteti egyszersmind Selmezbánya és környékének ércztelér vonulatait is, kisebb mértéke folytán bemutatthatja a fentebb megismertetett eredeti felvételi lapok többjei területének földtani szer-

kezetét. A rajta bronzcczal megjelölt négyszög épen a kiállított eredeti felvételi lap helyezkedését és ennek a szóban forgó átnézetes térkép mértékéhez viszonyított térnagyságát mutatja. Lapunknak földtani részletezése pedig a következő:

Nyirok.	Andesintrachyt conglomerát.
Augittrachyt normál.	Biotittrachyt (Orthoklassal) normál.
Augittrachyt zöldkő.	Biotittrachyt (Orthoklassal) zöldkő.
Augittrachyt conglomerát.	Diorit.
Andesintrachyt normál.	Kvarczit.
Andesintrachyt zöldkő.	Gneisz.

III. Vázlatos térkép.

1. A m. kir. földtani intézet földtani felvételeinek állása 1885 május 1-én.

Ez átnézetes lap kimutatja a magyar földtani osztály által az 1868 és 1869 években, valamint a későbbi m. kir. földtani intézet által 1870 óta 1885 május 1-ig földtanilag felvett területeket, még pedig a fogatosított felvételek minősége szerint 3 megkülönböztetéssel, úgy mint:

Bányageológiai felvételek. (1883—1884).	Országos részletes földtani felvételek. (1868—1885).	Átnézetes földtani felvételek. (1870—1875).
--	---	--

B) GYŰJTEMÉNYBELI TÁRGYAK.

I. Oslény- és közzettani gyűjtemények.

1. Stratigraphiai-palaeontologiai gyűjtemény.

Ez őslénytani gyűjtemény legszorosabban áll kapcsolatban az országos földtani felvételekkel s vonatkozik hazánk ama vidékére, melynek földtani alkotását ábrálja «Az északnyugati erdélyi határ hegység és környéke Csokmány és Uj-Preluka közt» című 1 : 28,800 méretű, kiállított eredeti felvételi térképünk. Tartalmazza egy részét amaz okmányoknak, melyekre a térképen foganosított földtani részletezés támaszkodik. Összeállította és meghatározta a mondott térkép főszerzője dr. HOFMANN KÁROLY m. kir. főgeológ, a gyűjtemény tartalma pedig a következő:

NEOGÉN.

A) Pannoniai emelet.

Felső osztály.

1. *Congeria subglobosa* PAR. *Alsó-Várca* (Szilágy m.)
2. *Congeria Partschi* CZJZ. *Tóthfalu* (Szilágy m.)
3. *Cardium apertum*, MŰNST. *Tóthfalu* (Szilágy megye)
4. *Cardium conjungens*, PAR. *Szilágy-Cseh* (Szilágy m.)
5. *Melanopsis Martiniana*, FÉR. *Tóthfalu* (Szilágy m.)
6. *Melanopsis Martiniana*, FÉR. *var*; *Tóthfalu* (Szilágy m.)
7. *Melanopsis Vindobonensis*, FUCHS. *Szilágy-Cseh* (Szilágy m.)
8. *Melanopsis Bouéi*, FÉR. *Tóthfalu* (Szilágy m.)

Középső osztály.

9. *Congeria Zsigmondyi*, HALAV. *Zilah* (Szilágy megye)

Alsó osztály.

10. *Congeria Banatica*, R. HÖRN. *Kelence* (Szilágy m.)
11. *Cardium* sp. R. HÖRN. *Kelence* (Szilágy m.)
12. *Orygoceras dentaliformis*, BRUS. *Perje* (Szilágy m.)
13. *Limnaeus* sp. *Kelence* (Szilágy m.)
14. *Planorbis et Cardium, Zilah* (Szilágy m.)
15. *Valenciennesia annulata*, REUSS. *Kelence* (Szilágy megye).

B) Szármáti emelet.

16. *Modiola marginata*, EICHW. *Tölgyes* (Szatmár m.)
17. *Cardium Suessi*, BARB. *Somkútputaka* (Szatmár megye).
18. { *Cardium obsoletum*, EICHW. } *Czikó* (Szilágy m.)
 { *Ervilia Podolica*, EICHW. }

19. *Syndosmya reflexa*, EICHW. sp. *Kovács* (Szatmár megye).
20. *Ervilia Podolica*, EICHW. *Czikó* (Szilágy m.)
21. *Mactra Podolica*, EICHW. *Tölgyes* (Szatmár megye).

C) I. Felső mediterrán emelet.

22. *Clypeaster acuminatus*, DES. *Gaura* (Szatmár megye).
23. *Argiope decollata*, CHEMN. sp. *Törökfalu* (Szatmár megye).
24. *Terebratula* sp. *Berkeszpataka* (Szatmár m.)
25. *Megerlea truncata*, CHEMN. sp. *Törökfalu* (Szatmár megye).
26. *Ostrea digitalina*, EICHW. *Törökfalu* (Szatmár megye).
27. *Ostrea cochlear*, POLI, *Nagy-Körtvélyes* (Szatmár megye).
28. *Spondylus crassicosta*, LMK. *Somkútpataka* (Szatmár megye).
29. *Pecten latissimus*, Brocc. *Törökfalu* (Szatmár megye).
30. *Pecten aduncus*, EICHW. *Jeder* (Szatmár m.)
31. *Pecten Leythajanus*, PAR. *Berkeszpataka* (Szatmár megye).
32. *Pecten elegans*, ANDRZ. *Remete* (Szatmár m.)
33. *Pecten scissus*, E. FAVRE. *Jeder* (Szatmár m.)
34. *Lucina columbella*, LMK. *Gyökeres* (Szatmár megye).
35. *Thracia ventricosa*, PHIL. *Remete* (Szatmár m.)
36. *Trochus patulus*, Brocc. *Gyökeres* (Szatmár megye).
37. *Cancer* sp. *Remete* (Szatmár megye).

C) II. Alsó mediterrán emelet.

b) **Kettősmezeli foraminiferás agyag.**

38. *Pecten* (Semipecten) sp. *Kettősmező* (Szilágy m.)
39. *Pecten* (Semipecten) sp. *Kettősmező* (Szilágy m.)
40. *Pecten* (Amusium) *cristatus*, BRONN. *Hidalmás* (Kolozs megye).
41. *Pecten* (Amusium) *duodecim-lamellatus*, BRONN. *Galgó* (Szilágy megye).
42. *Nucula Mayeri*, HORN. *Galponya* (Szilágy m.)
43. *Pteropoda*, *Tóth-Szállás* (Szolnok-Doboka m.)
44. *Nautilus* (Aturia) *Aturi*, BAST. *Kettősmező* (Szilágy megye).
47. *Cardium cingulatum*, GF. *Kis-Kristolcz* (Szolnok-Doboka megye).
48. *Cardium* n. sp. (aff. *Burdigalensis*, LMK.) *Kis-Kristolcz* (Szolnok-Doboka megye).
49.

<i>Cardium Kübecki</i> , HAU.	} <i>Kis-Kristolcz</i>
<i>Cytherea erycina</i> , LMK.	

 Szolnok-Doboka megye).
50. *Cytherea erycina*, LMK. *Kis-Kristolcz* (Szolnok-Doboka megye).
51. *Venus umbonaria*, LMK. *Kis-Kristolcz* (Szolnok-Doboka megye).
52. *Turritella cathedralis*, BRNGT. *Kis-Kristolcz* (Szolnok-Doboka megye).
53. *Natica Burdigalensis*, MAY. *Tóth-Szállás* (Szolnok-Doboka megye).
54. *Ficula condita*, BRNGT. *Tóth-Szállás* (Szolnok-Doboka megye).

c) **Koródi homokkő.**

45. *Pecten gigas*, SCHLOTH. *Bányika* (Kolozs m.)
46.

<i>Pectunculus Fichteli</i> , DESH.	} <i>Tóth-Szállás</i>
<i>Fusus Burdigalensis</i> , BAST.	

 (Szolnok-Doboka megye).

OLIGOCÉN.

FELSZŐ OLIGOCÉN.

Kliczi homokkő.

55. *Pectunculus obovatus*, LMK. *Sósmező* (Szolnok-Doboka megye).
56. *Leda gracilis*, DESH. *Magura* (Szolnok-Doboka megye).
57. *Cardium cingulatum*, GF. *Sósmező* (Szolnok-Doboka megye).
58. *Cardium comatulum*, BRONN. *Magura* (Szolnok-Doboka megye).
59. *Cyprina rotundata*, A. BRAUN. *Sósmező* (Szolnok-Doboka megye).
60. *Isocardia* cfr. *Burdigalensis*, DESH. *Magura* (Szolnok-Doboka megye).
61. *Cytherea incrassata*, SOW. *Magura* (Szolnok-Doboka megye).
62. *Cytherea Beyrichi*, SEMF. *Szalona* (Szolnok-Doboka megye).
63. *Tellina Nysti*, DESH. *Szalona* (Szolnok-Doboka megye).
64. *Panopaea Heberti*, BOSQ. *Nagy-Ilonda* (Szolnok-Doboka megye).
65. *Pholadomya Puschi*, GF. *Magura* (Szolnok-Doboka megye).
66. *Thracia* sp. *Szalona* (Szolnok-Doboka megye).

67. *Turritella Geinitzi*, SPEY. *Kis-Borszó* (Szolnok-Doboka megye).
 68. *Chenopus obesus*, MAY.-EYM. *Szalona* (Szolnok-Doboka megye).

90. *Cerithium plicatum*, BRUG. *Kis-Búny* (Szatmár m.).
 91. *Eburna Caronis*, BRUGT. *sp. Csokmány* (Szolnok-Doboka m.).

KÖZÉP OLIGOCÉN.

a) Nagy-Ilondai halpikkelyes pala és márga.

69. *Cardium Lipoldi*, ROLLE *aff. Csokmány* (Szolnok-Doboka megye).
 70. *Saxicava*? *Csokmány* (Szolnok-Doboka m.).
 71. *Meletta*, *Váralja* (Szatmár megye).

b) Csokmányi rétegek.

72. *Ostrea fimbriata*, GRAT. *Kozlár* (Szolnok-Doboka megye).
 73. *Pecten sp. Csokmány* (Szolnok-Doboka m.).
 74. *Crassatella trigonalis*, FUCHS *Csokmány* (Szolnok-Doboka megye).
 75. *Cardium transilvanicum*, HOF. *n. sp. Váralja* (Szatmár megye).
 76. *Cyrena semistriata*, DESH. *Kis-Búny* (Szatmár megye).
 77. *Venus Aglaurae*, BRUGT. *Prodánfalva* (Szilágy megye).
 78. *Cytherea n. sp. Kis-Solymos* (Szolnok-Doboka megye).
 79. *Cytherea incrassata*, SOW. *Révkörtvélyes* (Szolnok-Doboka megye).
 80. *Psammobia Hallowaysii*, SOW. *sp. Csokmány* (Szolnok-Doboka megye).
 81. *Panopaea Heberti*, BOSQ. *Csokmány* (Szolnok-Doboka m.).
 82. *Turbo clausus*, FUCHS. *Csokmány* (Szolnok-Doboka m.).
 83. *Turritella sp. Révkörtvélyes* (Szolnok-Doboka megye).
 84. *Natica Beaumonti*, HEB. et REN. *Csokmány* (Szolnok-Doboka m.).
 85. *Natica angustata*, GRAT. *Csokmány* (Szolnok-Doboka m.).
 86. *Natica crassatina*, LMK. *Aranymező* (Szolnok-Doboka m.).
 87. *Melania (Chemnitzia) striatissima*, ZITT. *Csokmány* (Szolnok-Doboka m.).
 88. *Cerithium margaritaceum*, BROCC. *var. calcaratum*, GRAT. *Kis-Búny* (Szatmár m.).
 89. *Cerithium trochleare*, LMK. *Kis-Búny* (Szatmár m.).

c) Révkörtvélyesi féligsós- és édesvízi rétegek.

92. { *Congeria Brardi*, FAUJ. *sp.* } *Csokmány*
 { *Melania falcicostata*, HOFM. }
 Szolnok-Doboka m..
 93. *Cyrena semistriata*, DESH. *Csokmány* (Szolnok-Doboka m.).
 94. *Corbula Mayeri*, HOFM. *Kozlár* (Szolnok-Doboka m.).
 95. *Dentalium seminudum*, DESH. *Kozlár* (Szolnok-Doboka m.).
 96. *Diastoma costellata*, LMK. *Révkörtvélyes* (Szolnok-Doboka m.).
 97. *Melania falcicostata*, HOFM. *Váralja* (Szatmár m.).
 98. *Cerithium margaritaceum*, BROCC. *var. calcaratum*, GRAT. *Poinicza* (Szolnok-Doboka m.).
 99. *Cerithium margaritaceum*, BROCC. *Csokmány* (Szolnok-Doboka m.).
 100. *Cerithium plicatum*, BRUG. *Kozlár* (Szolnok-Doboka m.).
 101. *Cerithium sp. Kozlár* (Szolnok-Doboka m.).
 102. *Planorbis sp. Magura* (Szolnok-Doboka m.).
 103. *Balanus sp. Csokmány* (Szolnok-Doboka m.).

ALSÓ OLIGOCÉN.

Hójai mészkő.

104. *Lithothamnium Toplicza* (Szolnok-Doboka megye).
 105. *Nummulites Fichteli*, MICH. *Kis-Nyires* (Szolnok-Doboka m.).
 106. *Nummulites intermedia*, d'ARCH. *Kis-Nyires* (Szolnok-Doboka m.).
 107. *Eupatangus* cfr. *Pávay*, KOCH *Pirosa* (Szolnok-Doboka m.).
 108. *Pecten corneus*, SOW. *Kis-Nyires* (Szolnok-Doboka m.).
 109. *Avicula Stampinensis*, DESH. *Váralja* (Szatmár m.).
 110. *Pectunculus augusticostatus*, LMK. *Pirosa* (Szolnok-Doboka m.).
 111. *Lucina sp. Pirosa* (Szolnok-Doboka m.).
 112. *Lucina sp. Kis-Nyires* (Szolnok-Doboka m.).
 113. *Lucina globulosa*, DESH. *Kis-Nyires* (Szolnok-Doboka m.).

114. *Cardium anomalum*, MATH. *Pirosa* (Szolnok-Doboka m.).
 115. *Venus Aglaurae*, BORNET. *Kis-Búny* (Szatmár m.).
 116. *Psammobia Hallowaysii*, SOW. *Butyásza* (Szatmár m.).
 117. *Turbo Parkinsoni*, BAST. *Váralja* (Szatmár megye).
 118. *Delphinula Scobina*, BRONGT. *Pirosa* (Szolnok-Doboka m.).
 119. *Turritella asperulata*, BRONGT. *Váralja* (Szatmár m.).
 120. *Natica Beaumonti*, HEB. et REN. *Váralja* (Szatmár megye).
 121. *Diatoma costellata*, LMK. *Váralja* (Szatmár megye).

EOCÉN.

FELSŐ EOCÉN.

a) Brédi márga.

122. *Orbitoides tenella*, GUMB. *Örmező* (Szilágymegye).
 123. *Terebratulina tenuistriata*, LERM. *Cziglen* (Szilágymegye).
 124. *Ostrea rarilamella*, DESH. *Cziglen* (Szilágymegye).
 125. *Ostrea Martinsi*, d'ARCH. *Turbucza* (Szilágymegye).
 126. *Ostrea flabellata*, LMK. *Bréd* (Szilágymegye).
 127. *Spondylus Buchi*, PHIL. *Bréd* (Szilágymegye).
 128. *Pecten Thorenti*, d'ARCH. *Örmező* (Szilágymegye).
 129. *Pecten corneus*, SOW. *Bréd* (Szilágymegye).
 130. *Corbula pixiducula*, DESH. *Bréd* (Szilágymegye).

141. *Pecten Thorenti*, d'ARCH. *Örmező* (Szilágymegye).
 142. *Pecten solea*, DESH. *Mojgrád* (Szilágymegye).
 143. *Pecten corneus*, SOW. *Örmező* (Szilágymegye).
 144. *Vulsella legumen*, d'ARCH. *Örmező* (Szilágymegye).
 145. *Pleuromaria Kadin-Keviensis*, d'ARCH. *Örmező* (Szilágymegye).
 146. *Turritella carinifera*, DESH. *Mojgrád* (Szilágymegye).
 147. *Natica sigaretina*, DESH. *Mojgrád* (Szilágymegye).
 148. *Rostellaria goniophora*, BELL. *Mojgrád* (Szilágymegye).
 149. *Rostellaria fissurella*, LMK. *Mojgrád* (Szilágymegye).
 150. *Terebellum fusiforme*, LMK. *Mojgrád* (Szilágymegye).
 151. *Cancer sp. Restolcz* (Szolnok-Doboka m.).
 152. *Cancer sp. Restolcz* (Szolnok-Doboka m.).

b) Intermedia rétegek.

131. *Nummulites Fichteli*, MICH. *Lemény* (Szolnok-Doboka m.).
 132. *Nummulites intermedia*, d'ARCH. *Lemény* (Szolnok-Doboka m.).
 133. *Laganum transilvanicum*, PÁVAY. *Örmező* (Szilágymegye).
 134. *Schizaster Lorioli*, PÁVAY. *Örmező* (Szilágymegye).
 135. *Macropneustes Hofmanni*, KOCH. *Törökfalú* (Szatmár m.).
 136. *Eupatagus Pávayi*, KOCH. *Mojgrád* (Szilágymegye).
 137. *Serpula spirulaea*, LMK. *Örmező* (Szilágymegye).
 138. *Serpula dilalata*, d'ARCH. *Mojgrád* (Szilágymegye).
 139. *Ostrea Martinsi*, d'ARCH. *Örmező* (Szilágymegye).
 140. *Spondylus radula*, LMK. *Kis-Nyires* (Szolnok-Doboka m.).

KÖZÉP EOCÉN.

a) Kolozsvári rétegek.

153. *Orbitolites complanata*, LMK. *Batyásza* (Szatmár m.).
 154. *Leipodina Samusi*, PÁVAY. *Váralja* (Szatmár m.).
 155. *Echinolampas giganteus*, PÁVAY. *Hovrilla* (Szatmár m.).
 156. *Macropneustes Hofmanni*, KOCH. *Váralja* (Szatmár m.).
 157. *Eupatagus crassus*, HOFM. *Örmező* (Szilágymegye).
 158. *Ostrea transilvanica*, HOFM. *Csokmány* (Szolnok-Doboka m.).
 159. *Ostrea cfr. Casanovaei*, DESH. *Turbucza* (Szilágymegye).
 160. *Vulsella legumen*, d'ARCH. *Örmező* (Szilágymegye).

161. *Chama calcarata*, LMK. *Váralja* (Szatmár megye).
 162. *Lucina* sp. *Kucsuláta* (Szolnok-Doboka m.).
 163. *Cardium giganteum*, DEFR. *Kis-Búny* (Szatmár m.).
 164. *Cardium* (*Hemicardium*) *marginatum*, BRONN. *Drága-Vilma* (Szolnok-Doboka m.).
 165. *Pleurotomaria Bianconii*, d'ARCH? *Durussa* (Szatmár m.).
 166. *Xenophora cumulans*, BRONN. *Turbucza* (Szilágym.).
 167. *Nerita* (*Velates*) *Schmiedeliana* CHEM. sp. *Törökfalva* (Szatmár m.).
 168. *Natica sigaretina*, DESH. *Kozlár* (Szolnok-Doboka m.).
 169. *Natica cepacea*, LMK. *Kozlár* (Szolnok-Doboka m.).
 170. *Rostellaria goniophora*, BELL. *Durussa* (Szatmár m.).
 171. *Terebellum sopitum*, SOL. *Turbucza* (Szilágym.).

c) 1. Rákóczy rétegek felső része.

172. *Alveolina*, Zsibó (Szilágym.).
 173. *Scutellina nummularia*, AG. *Durussa* (Szatmár m.).
 174. *Sismondia occitana*, DESH. *Váralja* (Szatmár m.).
 175. *Echinocyamus pyriformis*, AG. *Csokmány* (Szolnok-Doboka m.).
 176. *Eupatangus transilvanicus*, HOFM. *Turbucza* (Szilágym.).
 177. *Eupatangus gibbosus*, HOFM. *Csokmány* (Szolnok-Doboka m.).
 178. *Ostrea cymbula*, LMK. *Turbucza* (Szilágym.).
 179. *Ostrea orientalis*, MAY. *Turbucza* (Szilágym.).
 180. *Anomia* cfr. *Casanovaei*, DESH. *Turbucza* (Szilágym.).
 181. *Pecten Stachei*, HOFM. *Turbucza* (Szilágym.).
 182. *Vulsella Kochi*, HOFM. *Turbucza* (Szilágym.).
 183. *Chama calcarata*, LMK. *Turbucza* (Szilágym.).
 184. *Cyprina* sp. *Nagy-Körtvélyes* (Szatmár m.).
 185. *Tellina sinuata*, LMK. *Gaura* (Szatmár m.).
 186. *Panopaea corrugata*, DRX. *Váralja* (Szatmár megye).
 187. *Corbula gallica*, LMK. *Nagy-Körtvélyes* (Szatmár m.).
 188. *Delphinula lima*, LMK. *Turbucza* (Szilágym.).
 189. *Fusus subcarinatus*, LMK. *Gaura* (Szatmár megye).

c) 2. Rákóczy rétegek alsó része.

190. *Nummulites perforata*, d'ORB. *Váralja* (Szatmár m.).
 191. *Nummulites Lucasana*, DEFR. *Váralja* (Szatmár m.).
 192. *Eupatangus Haynaldi*, PÁVAY. sp. *Csokmány* (Szolnok-Doboka m.).
 193. *Ostrea multicostata*, DESH. *Csokmány* (Szolnok-Doboka m.).
 194. *Ostrea* (*Gryphaea*) *Eszterházyi*, PÁVAY. *Turbucza* (Szilágym.).
 195. *Ostrea* (*Gryphaea*) *sparsicostata*, HOFM. *Nagy-Gorostló* (Szilágym.).
 196. *Crassatella* sp. *Turbucza* (Szilágym.).
 197. *Cardium* cfr. *parile*, DESH. *Turbucza* (Szilágym.).
 198. *Cyprina* sp. *Turbucza* (Szilágym.).
 199. *Cyprina* sp. *Turbucza* (Szilágym.).
 200. *Tellina sinuata*, LMK. *Turbucza* (Szilágym.).
 201. *Psammobia pudica*, BRONN. *Zsibó* (Szilágym.).
 202. *Solecurtus Deshayesi*, DESH. *Turbucza* (Szilágym.).
 203. *Panopaea corrugata*, DRX. *Turbucza* (Szilágym.).
 204. *Corbula gallica*, LMK. *Róna* (Szilágym.).
 205. *Nerita* (*Velates*) *Schmiedeliana*, CHEMN. sp. *Nagy-Körtvélyes* (Szatmár m.).
 206. *Turritella imbricata*, LMK. *Turbucza* (Szilágym.).
 207. *Natica cepacea*, LMK. *Nagy-Körtvélyes* (Szatmár m.).
 208. *Rostellaria fissurella*, LMK. *Turbucza* (Szilágym.).
 209. *Cassidaria diadema*, DESH. *Turbucza* (Szilágym.).
 210. *Ficula nexilis*, SOL. sp. *Turbucza* (Szilágym.).
 211. *Bulla* (*Acera*) *striatella*, LMK. *Turbucza* (Szilágym.).
 212. *Strombus Tournoueri*, BAY. *Váralja* (Szatmár m.).

ALSÓ (P) EOCÉN.

Édesvízi márga és agyag a zsibói rétegekben.

213. *Bythinia*, *Róna* (Szilágym.).
 214. *Limnaeus*, *Paptelek* (Szilágym.).
 215. *Planorbis*, *Róna* (Szilágym.).

KRÉTA.

FELSŐ KRÉTA.

216. Radiolites *cf.* cornu-pastoris, DESH. *sp.* Butyásza (Szatmár m.).**2. Közettani gyűjtemény Selmeczbánya és környékének földtani térképéhez.**

	Sz.		Sz.
1. Biotittrachit (Orthoklassal) normal, <i>Selmeczbánya</i> (Hont m.)	63	14. Andesintrachit zöldkő, <i>Selmeczbánya</i> (Hont m.)	208
2. Biotittrachit (Orthoklassal) normal, <i>Selmeczbánya</i> (Hont m.)	66	15. Andesintrachit zöldkő, <i>Selmeczbánya</i> (Hont m.)	210
3. Biotittrachit (Orthoklassal) normal, <i>Selmeczbánya</i> (Hont m.)	68	16. Andesintrachit zöldkő, <i>Selmeczbánya</i> (Hont m.)	244
4. Biotittrachit (Orthoklassal) normal, <i>Selmeczbánya</i> (Hont m.)	160	17. Andesintrachit zöldkő, <i>Selmeczbánya</i> (Hont m.)	344
5. Biotittrachit (Orthoklassal) normal, <i>Selmeczbánya</i> (Hont m.)	264	18. Andesintrachit zöldkő, <i>Selmeczbánya</i> (Hont m.)	376
6. Biotittrachit (Orthoklassal) normal, <i>Selmeczbánya</i> (Hont m.)	272	19. Augittrachit normal, <i>Selmeczbánya</i> (Hont megye)	71
7. Biotittrachit (Orthoklassal) normal, <i>Selmeczbánya</i> (Hont m.)	282	20. Augittrachit normal, <i>Selmeczbánya</i> (Hont megye)	74
8. Biotittrachit (Orthoklassal) normal, <i>Selmeczbánya</i> (Hont m.)	424	21. Augittrachit normal, <i>Selmeczbánya</i> (Hont megye)	77
9. Biotittrachit (Orthoklassal) normal, <i>Selmeczbánya</i> (Hont m.)	458	22. Augittrachit normal, <i>Selmeczbánya</i> (Hont megye)	88
10. Biotittrachit (Orthoklassal) normal, <i>Selmeczbánya</i> (Hont m.)	463	23. Augittrachit normal, <i>Selmeczbánya</i> (Hont megye)	133
11. Biotittrachit (Orthoklassal) normal, <i>Selmeczbánya</i> (Hont m.)	312	24. Augittrachit normal, <i>Selmeczbánya</i> (Hont megye)	286
12. Biotittrachit (Orthoklassal) zöldkő, <i>Selmeczbánya</i> (Hont m.)	350	25. Quarцит, <i>Selmeczbánya</i> (Hont m.)	202
13. Andesintrachit zöldkő, <i>Selmeczbánya</i> (Hont m.)	82	26. Quarцит, <i>Selmeczbánya</i> (Hont m.)	279
		27. Quarцит, <i>Selmeczbánya</i> (Hont m.)	307
		28. Quarцит, <i>Selmeczbánya</i> (Hont m.)	311

3. Mintakőzet-gyűjtemény, — magyarországi kőzetekből középiskolák (gymnasiumok, realgymnasiumok, realiskolák) részére összeállította és meghatározta

Dr. SCHAFARZIK FERENCZ.

E kőzetgyűjtemény bemutatja azoknak egyikét, melyeknek egybeállításával a m. k. földtani intézet hivatalos közgei egyikét a múlt évben megbízván, a hazai közoktatás ügyének támogatására szánt, s ezek nagyobb mennyiségben készletben tartatván, szükség esetében az intézet részéről az illető középiskolák

rendelkezésére bocsátatnak. Párhuzamosan e nagyobb gyűjteményekkel összeállítatott az intézet azonban kisebb terjedelműeket is, melyek az alsóbb iskoláknak szánvák.

A kiállított iskolai gyűjtemény tartalma a következő:

KRISTÁLYOS KÖZETEK.

I. Egyszerű kristályos kőzetek.

1. Kőso.

1. Kristályso, Rónaszék, Marnaros m.	1
2. Öregszemű kőso, Akna-Szlatina, Marmaros megye	2
3. Rostos kőso, Akna-Szlatina, Marmaros m.	3

2. Mészko.

4. Kristályos mészko, Moravicza, Krassó-Szörény 1	
5. Kristályos mészko, Mehádia, Krassó-Szörény	3
6. Trjaszmész, Ladmócz, Zemplén m.	4
7. Liaszmész, F.-Tárkány, Borsod m.	6
8. Liaszmész, Tardos, Komárom m.	7
9. Nummulites perforata, Bajóth, Esztergom m.	9
10. Orbitoidmész, Ó-Buda, Pest m.	10
11. Mediterrán mész, Rákos, Pest m.	12
12. Szármáti mész, Kőbánya, Pest m.	14
13. Mésztufa, Diósgyőr, Borsod m.	16
14. Pisolith, Budapest, Vár disztér 11. sz. h. 18	

3. Dolomit.

15. Dolomit, Budapest, Pest m.	1
-------------------------------------	---

4. Anhidrit.

16. Anhidrit, Rónaszék, Marmaros m.	1
--	---

5. Gipsz.

17. Gipsz, Felső-Róna, Marmaros m.	1
---	---

6. Kovasav.

18. Quarцит, Mehádia, Krassó-Szörény m.	1
19. Quarцитpala, Csalapuszta, Fehér m.	2
20. Telérquarцит, Reesk, Heves m.	3
21. Vér-Jáspisz, Tolcsva, Zemplén m.	4
22. Calcedon Tolcsva, Zemplén m.	5
23. Szarukő, Buda, Pest m.	6
24. Hidroquarцит, Sima, Zemplén m.	7

25. Menilit, Lőrinczi, Nográd m.	8
26. Opál, Tolcsva, Zemplén m.	9
27. Faopál, Megyaszó, Zemplén m.	10
28. Csiszoló-pala, Lőrinczi, Nográd m.	11

7. Amfibol-pala.

29. Amfibol-pala, Bozovics, Krassó-Szörény megye	1
--	---

8. Steatit-pala.

30. Steatit-pala, Prilipecz, Krassó-Szörény m.	1
---	---

9. Szerpentin.

31. Községes Szerpentin, Plavisevicza, Krassó-Szörény m.	1
---	---

10. Vasérczek.

32. Sziderit, Kotterpatak, Szepes m.	1
33. Blackband. Anina, Krassó-Szörény m.	2
34. Magnetit, Moravicza, Krassó-Szörény m.	3
35. Veresvasércz, Dognácska, Krassó-Szörény m.	4
36. Barnavasércz, Taucz, Arad m.	5

11. Chromit.

37. Chromit, Plavisevicza, Krassó-Szörény m.	1
---	---

12. Hidrocarbonok.

38. Kőszén, a Liaszból, Anina, Krassó-Szörény-megye	1
39. Barnaszen, Parasznya, Borsod m.	2
40. Turfa, Buziás, Temes m.	3
41. Tőzeg, Hanság, Moson m.	
42. Aszfalt, Felső-Derna, Bihar m.	4
43. Ozokerit, Borislav, Galiczia	5
44. Petroleum, Sósmező, Háromszék m.	

II. Összetett kristályos kőzetek.

A) TÖMEGKŐZETEK.

A) Orthoklas kőzetek.

A) 1. Gránit.

45. Biotit-Gránit, Székesfehérvár. Fehér m. ...	1
46. Gránitit, Paulis-Baraczka, Arad m. ...	2
47. Gránit. Dévény, Pozsony m. ...	3

A) 2. Porfir.

48. Orthoklas Porfir, Milova, Arad m. ...	1
---	---

A) 3. Szurokkő.

49. Szurokkő, Petris, Arad m. ...	1
-----------------------------------	---

A) 4. Quarcz Trachit.

50. Quarcz Trachit, Zsidóvár, Krassó-Szörény megye ...	1
51. Quarcz Trachit, Vichnye, Hont m. ...	5

A) 5. Trachit.

52. Trachit, Pétervárad, Szerém m. ...	1
--	---

A) 6. Trachit módosulatok.

53. Fekete Obszidián, Olasz-Liszka, Zemplén megye ...	1
54. Barnásveres Obszidián, Tolcsa, Zemplén megye ...	3
55. Perlit, Tolcsa, Bellő ...	6
56. Tajtkő, Számpör, Zólyom m. ...	8
57. Lithoidit, Tolcsa, Zemplén m. ...	9
58. Szfaerulit, Tolcsa, Zemplén m. ...	10
59. Alunit, Bereghszász, Beregh m. ...	11
60. Hidroquarцит, Sáros-Patak, Zemplén m. ...	12
61. Kaolin, Radván, Abauj m. ...	15

B) Orthoklas Nefelin kőzetek.

a) Régebb:

62. Ditróit, Ditró, Csik m. ...	1
---------------------------------	---

b) Fiatalabb:

63. Fonolit, Szászvár, Baranya m. ...	1
---------------------------------------	---

C) Plagioklas kőzetek.

C) 1. Plagioklas csillámkőzetek.

a) Régebb:

64. Biotit Quarcz-Diorit, Vichnye, Hont m. ...	1
--	---

b) Fiatalabb:

1. Quarcz Andesit.

65. Biotit Quarcz-Andesit, Demend, Heves m. ...	1
---	---

2. Biotit Andesit.

66. Biotit Andesit, Szöllöske, Zemplén m. ...	3
67. Biotit Andesit, Déva, Hunyad m. ...	4
68. Biotit Gránát Andesit. Bogdán. Pest m. ...	9

C) 2. Plagioklas Amphibol kőzetek.

a) Régebb:

69. Diorit, Paulis, Arad m. ...	1
70. Porfir, Mehádia, Krassó-Szörény m. ...	2

b) Fiatalabb:

71. Amfibol Andesit, Bogdán, Pest m. ...	1
72. Amfibol Augit-Andesit, Kemencze, Hont m. ...	3
73. Amfibol Augit-Andesit, Selmecz, Hont m. ...	4
74. Zöldkő, Szélakna, Hont m. ...	5

C) 3. Plagioklas Augit kőzetek.

a) Régebb:

1. Diabas.

75. Diabász, Szarvaskő, Heves m. ...	1
--------------------------------------	---

2. Augit Porfir.

76. Augit Porfir, Nadrág, Krassó-Szörény m. ...	3
---	---

b) Fiatalabb:

1. Augit Andesit.

77. Augit-Andesit, Szélakna, Hont m. ...	5
78. Augit-Andesit, típus keveredése orthoklas oligoklas quarcz trachittal (Szabó) ...	8

2. Hypersthen-Andesit.

79. Hypersthen-Andesit, Lőrinczi, Nográd m. 1
 80. Szaferulitja, Lőrinczi, Nográd m. 3

3. Bazalt.

81. Bazalt, Salgó-Tarján, Nográd m. 10
 82. Bazalt salak, Medves, Nográd m. 13

C) 4. Plagioklas Diallagit kőzetek.

Gabbro.

83. Gabbró, Kujás, Arad m. 1

D) Plag. Nef. illet.

Lencit kőzetek

E) Nefelin kőzetek

F) Lencit kőzetek

Magyarországon
 nincsenek képviselve

G) Földpát nélküli Olivin kőzetek.

1. Werlit.

84. Diallagit-Peridotit v. Wehrlit, Szarvaskő,
 Heves m. 1

2. Pikrit porfir.

85. Augit-Peridotit vagy Pikritporfir, Anina
 Krassó-Szörény m. 1

B) PALÁS KÖZETEK.

1. Gneisz.

86. Biotit-Muscovit Gneisz, Vercs, Temes m. 2
 87. Szericites Gneisz, Solymos, Arad m. 4

2. Granulit.

88. Granulit, Ogradina, Krassó-Szörény m. 5

3. Csillámpala.

89. Biotit-Muscovit csillámpala, Resicza, Krassó-
 Szörény m. 1

4. Fillit és agyagpala.

90. Fillit, Milova, Arad m. 1
 91. Agyagpala, (carboni) Felső-Tárkány, Heves
 megye

TÖRMELEK KÖZETEK.

A) Vulkáni törmelék kőzetek.

92. Tajtkőhamu, Mehádia, Krassó-Szörény m. 1
 93. Diabásztufa, Diósgyőr, Borsod m. 2
 94. Tajtkőtufa, Pusztafalu, Deménd, Heves m. 3
 102. Andesittufa, Honti szakadás, Hont m. 7
 103. Bazalttufa, Füle, Nográd m. 6
 104. Nyirok, Kemenczei puszt, Hont m. 13

B) Neptuni törmelék kőzetek.

95. Egyes kavics, Puszt-Szt.-Mihály, Pest m. 1
 96. Dolomit dara, Buda, Pest m. 3
 97. Futóhomok, Kecskemét, Pest m. 4
 98. Poligén conglomerat, Kamenicz, Szerém m. 5
 99. Quarczhomokkő, Buda, Pest m. 7
 100. Palásagyag, Anina, Krassó-Szörény m. 9
 101. Bolus, Pomáz, Pest m. 10
 105. Tályag, (kis-czelli) Ó-Buda, Pest m. 11
 106. Cementmárga, (neocom) Mártonkut, Esz-
 tergom m. 13
 107. Márgaconcrétio, Lipa, Temes m. 17
 108. Laterit, Aranyág, Arad m. 18
 109. Löss, Buda, Pest m. 19

II. Gyakorlati geológiai gyűjtemények.

1. Magyarországi mű- és építőkövek.

Ugy ez mint a következő gyűjtemény gyakorlati célokra van hivatva
 szolgálni s feladata idővel a szakkörökkel megismertetni összességét ama fon-
 tos anyagoknak, melyek felett hazánk e téren rendelkezik.

Az itt kiállított gyűjtemények, jól tudjuk, csak első lépésnek tekinthetők a kitűzött cél elérésére, de megjegyezhető, hogy a kiállított anyag térbeli okok következtében korántsem meríti ki sőt a már most rendelkezésünkre álló sorozatot.

E gyűjteményünkre valamint az alantabb megemlítettre vonatkozólag összeállított a m. kir. földtani intézet külön katalogusokat még pedig a mű- és építőköveket illetőleg GESELL SÁNDOR és dr. SCHAFARZIK FERENCZ intézeti tagok által, melyek helybeli bizományosunk, Kilian Frigyes egyet. könyvtáros útján megszerezhetők, s melyekben az eddig birtokunkba került anyagok részletezve, s bővebb, gyakorlati fontosságu adatokkal ismertetnek meg.

A magyarországi mű- és építőkövek közül kiállítottak:

Finomabb mészkövek (fehér márványok).

Finomabb mészkövek (fehér márványok).			
1. Kristályos mészkő, Bunilla, Hunyad m.	117	17. Triasz-mészkő, Nagy-Bobroc, Liptó m.	390
2. " " Örményes, Krassó-Szörény m.	151	18. " " " " " " " "	236
3. Kristályos mészkő, Ruszkabánya, Krassó-Szörény m.	214	19. " " Szt.-András, Zólyom m.	238
4. Kristályos mészkő, Valea mare. Arad m.	96	20. Megalodus mészkő, (rhät) Pilis-Szt.-Kereszt, Pest m.	69
5. " " Dognácska, Krassó-Szörény m.	298	21. Megalodus mészkő, (rhät) Piszke, Piszniczehegy, Esztergom m.	84
6. Kristályos mészkő, Dognácska, Krassó-Szörény m.	298	22. Megalodus mészkő, (rhät) Piszke, Piszniczehegy, Esztergom m.	84
7. Kristályos mészkő, Moravicza-Vaskő, Krassó-Szörény m.	265	23. Megalodus mészkő, (rhät) Dorogh, Esztergom m.	313
8. Kristályos mészkő, Rodna, Besztercze-Naszód m.	193	24. Megalodus mészkő, Alsó-Vadács, Esztergom m.	83
9. Kristályos mészkő, Jára völgy, Torda-Aranyos m.	90	25. Liasz mészkő, Csősz-Puszt, Veszprém m.	157
10. Kristályos mészkő, Német-Bogsán, Krassó-Szörény m.	297	26. " " " " " " " "	157
11. Kristályos mészkő, Német-Bogsán, Krassó-Szörény m.	297	27. " " Gerecsehegy, Esztergom m.	86
12. Kristályos mészkő, Ruszka-Bánya, Krassó-Szörény m.	215	28. " " Tardos, Bányahégy, Komárom m.	87
		29. Liasz mészkő, Piszke, Piszniczehegy, Esztergom m.	85
		30. Liasz mészkő, Piszke, Piszniczehegy, Esztergom m.	35
		31. Liasz mészkő, Alsó-Stubnya, Turóc m.	347
		32. " " " " " " " "	347
		33. " " " " " " " "	70

Finomabb mészkövek (színes márványok).

13. Palaeozoos mészkő, Vajda-Hunyad,	boka m.	180
Hunyad m.	169	38. Felső Dogger mészkő, Szolnok-Doboka m.
14. Palaeozoos mészkő, Ruzska-Bánya, Krassó-	39. Felső-Jura mészkő, Svinicza, Krassó-	243
Szörény m.	Szörény m.	147
15. Kágyló-mész, (köz. triasz) Vörösberény,	40. Felső-Jura mészkő, Svinicza, Krassó-	
Veszprém m.	Szörény m.	147
16. Kágyló-mész, (köz. triasz) Vörösberény,	41. Felső-Jura mészkő, Kaprióra, Krassó-	
Veszprém m.	Szörény m.	14

Agalmatolith.

115. Agalmatolith, Horgospatak, Szolnok-Doboka m.	177
--	-----

Gránitok.

116. Gránitit, Ponyászká, Krassó-Szörény m.	321
117. " Székesfehérvár, Fehér m.	311
118. Aplít, Székesfehérvár, Fehér m.	113
119. Gránitit, Paulis-Baraczká, Arad m.	99
120. Gránit, Pozsony, Kramerbánya, Pozsonym.	11
121. Gránit, Pozsony Zuckermándl, Pozsony m.	
122. " " Cotelli, Pozsony m.	9
123. " Ponyászká, Krassó-Szörény m.	322

Szienitok.

124. Nefelin-Szienit, Ditró, Csik m.	102
125. " " Halaságpatak, Csik m.	93
126. " " Orotva völgy, Csik m.	94

Dioritok.

127. Diorit, Paulis, Arad m.	109
128. " " " " "	108
129. " " Kladova, Arad m.	330

Trachitok.

130. Quarz-Trachit, Mindszent, Fehér m.	388
131. " " " " "	389
132. " " Nadrág, Krassó-Szörény megye	333
133. Quarz-Trachit, Nadrág, Krassó-Szörény megye	332
134. Quarz-Trachit, Nadrág, Krassó-Szörény megye	334
135. Quarz-Trachit, Vichnye, Bars m.	63
136. Dacit, Moravicza, Krassó-Szörény m.	300
137. " " " " "	300
138. " " " " "	6
139. " Pojana Alibeg, Ponyászká, Krassó-Szörény m.	329
140. Dacit, Felsőbánya, Szatmár m.	408
141. " Nagybánya, Szatmár m.	158
142. " Kaolinosodva, Szinyérváralja, Szatmár m.	167
143. Dacit, Nyegre, Szatmár m.	402
144. " Bajfalu, " " "	404
145. " " " " "	391
146. " Misztbánya, Szatmár m.	409
147. " " " " "	410

148. Dacit, Kis-Sebes, Kolos m.	161
149. " Nagyg, Hunyad m.	118
150. " " " " "	120
151. Biotit Andesit, Visegrád, Apátkut, Pest m.	129
152. Biotit Andesit, Visegrád, Apátkut, Pest m.	155
153. Biotit Andesit, Visegrád, Zugliget, Pest m.	125
154. Biotit Andesit, Visegrád, Zugliget, Pest m.	126
155. Biotit Andesit, Zebegény, Hont m.	375
156. " " Hellemba, " " "	378
157. " " " " "	378
158. " " Solymos, Heves m.	227
159. " " Selmecz, Hont m.	384
160. " " " " "	382
161. " " Szt.-Kereszt, Bars m.	352
162. " " " " "	352
163. " " Ihráts, Bars m.	351
164. " " Szöllöske, Zemplén m.	249
165. " " Kapnikbánya, Szatmár m.	411
166. " " Felső-Vissó, Marmaros m.	271
167. " " " " "	273
168. " " " " "	266
169. " " Nagy-Ilva-Makia, Besz-tercze-Naszód	195
170. Biotit Andesit, Déva, Hunyad m.	114
171. " " " " "	115
172. Biotit-Gránát-Andesit, Duna-Bogdán, Pest m.	136
173. Biotit-Gránát-Andesit, Duna-Bogdán, Pest m.	135
174. Biotit-Gránát-Andesit, Duna-Bogdán, Pest m.	137
175. Biotit-Gránát-Andesit, Duna-Bogdán, Pest m.	134
176. Biotit-Gránát-Andesit, Duna-Bogdán, Pest m.	133
177. Biotit-Gránát-Andesit, Duna-Bogdán, Pest m.	132
178. Biotit-Gránát-Andesit, Duna-Bogdán, Pest m.	131
179. Biotit-Gránát-Andesit, Duna-Bogdán, Pest m.	138
180. Biotit-Gránát-Andesit, Szobb, Hont m.	312
181. Biotit-Gránát-Andesit, Somoskő, Nógrád megye	5
182. Biotit-Gránát-Andesit, Sátoros, Somosujfalu	17
183. Biotit-Gránát-Andesit, Sátoros, Somosujfalu	308

184. Amfibol-Andesit, Visegrád, Levenz-	
patak, Pest m.	127
185. Amfibol-Andesit, Pilis-Szt.-Kereszt, Pest	
megye	68
186. Amfibol-Andesit, Ipoly-Damásd, Hont	
megye	379
187. Amfibol-Andesit, Dömös, Esztergom m.	380
188. " " S.-A-Ujhely, Zemplén	
megye	324
189. Amfibol-Andesit, Kapnikbánya, Szatmár	
megye	395
190. Amfibol-Andesit, Tökés, Szolnok-Doboka	
megye	182
191. Amfibol-Augit-Andesit, Kapnikbánya,	
Szatmár m.	189
192. Amfibol-Augit-Andesit, Felsőbánya, Szat-	
már m.	396
193. Amfibol-Augit-Andesit, S.-A.-Ujhely,	
Zemplén m.	286
194. Augit-Andesit, Zebegény, Hont m.	121
195. " " " " " " " "	122
196. " " Buják, Nógrád m.	38
197. " " Lőrinci, Nógrád m.	326
198. " " Endrefalu, Nógrád m.	37
199. " " Libethbánya, Nógrád m.	252
200. " " Tolcsva, Zemplén m.	285
201. " " Tokaj, Zemplén m.	264
202. " " Felsőbánya, Szatmár m.	398
203. " " Sztojka, Szatmár m.	400
204. " " Nagyfalu, Szatmár m.	401
205. " " Apatelek, Arad m.	98
206. " " Aranyi hegy, Hunyad m.	170
207. " " " " " " " "	174
208. " " Libánfalva, Maros-Torda	
megye	210
209. Augit Andesit, Parajd, Udvarhely m.	345
210. Andesit kaolinosodva, Felsőbánya, Szat-	
már m.	159

Hidroquarczitok. (Malomkövek.)

211. Hidroquarczitos Quarz-Trachit, Ujbánya,	
Bars m.	302
212. Hidroquarczitos Quarz-Trachit, Ujbánya,	
Bars m.	303
213. Hidroquarczit, Geletnek, Bars m.	88
214. " " Sárospatak, Zemplén m.	287
215. " " " " " " " "	280
216. " " Beregszász, Beregh m.	239
217. " " " " " " " "	240
218. " " " " " " " "	284
219. " " Zápszony, Beregh m.	88

Bazaltok.

220. Bazalt, Salgó-Tarján, Pécskő, Nógrád m.	331
221. " " " " " " " "	323
222. " " Pogányvár, Gömör m.	36
223. " " Budincz, Temes m.	230
224. " " Susanovecz, Temes m.	217
225. " " Lukarecz, Temes m.	15
226. " " " " " " " "	16

Gneisz.

227. Muscovit-Biotit-Gneisz, Tiszolcz, Gömör	
megye	198

Csillámpala.

228. Csillámpala, Uj-Borloven, Krassó-Szörény	
megye	206
229. Csillámpala, Monostor, Krassó-Szörény m.	288

Fillit- és Agyagpala.

230. Quarz-Fillit, Bozovics, Krassó-Szörény m.	153
231. Agyagpala, Kuvín, Arad m.	97
232. Szericites Fillit, Krassó-Szörény m.	216

Tufák.

233. Dacittufa, Fóth, Pest m.	103
234. " " Noszvaj, Borsod m.	282
235. " " " " " " " "	200
236. Tajtkőtufa, Olasz-Liszka, Zemplén m.	327
237. " " Tolcsva, Zemplén m.	190
238. " " Bodrog-Keresztur, Zemplén	
megye	381
239. Dacittufa, Tar, Heves m.	306
240. " " Kovás, Szatmár m.	392
241. Perlites tajtkőtufa, Ihráts, Bars m.	350
242. " " " " " " " "	350
243. " " Andesittufa, Sajba, Zólyom m.	250
244. Dacittufa, Deménd, Heves m.	283
245. " " Máza, Tolna m.	219
246. " " Kolozsvár, Kolos m.	95
247. Andesittufa, Szt.-András, Zólyom m.	244
248. " " kaolinosodva, Sajba, Zólyom	
megye	251
249. Andesittufa, kaolinosodva Felsőbánya,	
Szatmár m.	414
250. Andesitbreccia mállott, Felsőbánya,	
Szatmár m.	393
251. Andesittufa, Pudblecha, Marmaros m.	268

252. Andesittufa, Felső-Nyereznice, Mármaros m.	372
253. Andesittufa, Akna-Sugatag, Mármaros m.	365
254. " " " "	364
255. " Rónaszék, Mármaros m.	359
256. " " " "	358
257. " " " "	357
258. " Deés, Szolnok-Doboka m.	339
259. " Déva, Hunyad m.	23
260. Amfibol-Andesit breccias tufája, Kis-Oroszi, Nógrád m.	124
261. Amfibol-Andesit breccia, Hellemba, Hont megye	377
262. Augit Andesittufa, Főth, Pest m.	104
263. " " Gyöngyös, Heves m.	319
264. " " " " "	320
265. Augit Andesit, Alsó-Stubnya, Turóczm.	348
266. Augit Andesit, Motyova, Zólyommegye	139
267. Augit Andesit brecciaja, Kapnikbánya, Szatmár m.	394
268. Augit Andesit breccias tufája, Sörgye, Szatmár m.	413
269. Augit Andesit breccias tufája, Lyuta Ung megye	258
270. Augit Andesit breccias tufája, Vorosco, Ung megye	256
271. Augit Andesit brecciaja, Pankota, Arad megye	64

Quarczit és homokkövek.

272. Quarczit, Vajda-Hunyad, Hunyadmegye	56
273. Diasz-Quarczhomokkő, Valcsa, Turócz-megye	145
274. Liasz-Quarczithomokkő, Resicza Krassó-Szörény megye	299
275. Liasz-Quarczhomokkő, Steierlak Krassó-Szörény megye	294
276. Liasz-Quarczhomokkő, Pécs Colonia, Baranya megye	55
277. Liasz-Quarczhomokkő, Szabolcs, Baranya megye	52
278. Liasz-Quarczhomokkő, Szabolcs, Baranya megye	51
279. Felső Kréta-homokkő, Milova, Arad m.	140
280. " " " "	140
281. " " " "	141
282. " " " "	353
283. Kárpáti homokkő, " "	100
284. Felső Kréta-homokkő " "	354
285. " " " "	140
286. Kárpáti homokkő, Sztavna, Ung megye	260

287. Kárpáti homokkő, ehérpatak, Mármaros megye	369
288. Kárpáti homokkő, Fehérpatak, Mármaros megye	368
289. Kárpáti homokkő, Fejéregyháza Mármaros megye	366
290. Kárpáti homokkő, Felső-Róna, Mármaros megye	361
291. Kárpáti homokkő, Rónaszék, Mármaros-megye	360
292. Kárpáti homokkő, Felső-Vissó, Mármaros megye	277
293. Kárpáti homokkő, Felső-Vissó, Mármaros megye	274
294. Kárpáti homokkő, Felső-Vissó, Mármaros megye	276
295. Kárpáti homokkő, Felső-Vissó, Mármaros megye	275
296. Kárpáti homokkő, Krácsfalu, Mármaros-megye	237
297. Kárpáti homokkő, Nagy-Bocskó, Mármaros megye	212
298. Kárpáti homokkő, Blozsa, Szatmár m.	405
299. Kárpáti homokkő, Persány, Fogarasmegye	255
300. Eocén, Quarczhomokkő, Brezova, Zólyom megye	289
301. Eocén, congl. homokkő, Brezova Zólyom megye	290
302. Eocén Quarczit conglomerat, Rhonicz, Zólyom megye	57
303. Eocén homokkő, Tajova, Zólyom megye	226
304. Eocén homokkő, Besztercebánya, Zólyom megye	254
305. Eocén homokkő, Besztercebánya, Zólyom megye	78
306. Eocén (?) homokkő, Major, Beszterczenaszód megye	192
307. Ó-harmadkori (?) homokkő, Apácza, Brassó megye	340
308. Alsó-Oligocén homokkő, Borosjenő, Pest megye	73
309. Alsó-Oligocén homokkő, Pilis-Szántó, Pest megye	67
310. Mediterrán, homokkő, Ragyolcz, Nógrád megye	315
311. Mediterrán homokkő, Salgó-Tarján, Nógrád megye	253
312. Mediterrán homokkő, Kovaczena, Baranya megye	45
313. Mediterrán homokkő, Kovaczena, Baranya megye	47

314. Mediterrán (?) homokkő, Magyar-Igen, Alsó-Fehér megye --- --- --- 232	320. Neogén (?) Quarczhomokkő, Kapnikbá- nya, Szatmár megye --- --- --- 406
315. Neogén Quarczhomokkő, Bujtúr, Hu- nyad megye --- --- --- 175	321. Neogén (?) Quarczhomokkő, Kisbánya, Szatmár megye --- --- --- 412
316. Neogén homokkő, Felpestes, Hunyad m. 25	322. Harmadkori (?) homokkő, Vajda-Hunyad Hunyad megye --- --- --- 61
317. Neogén (?) Quarczhomokkő, Fernezely Szatmár megye --- --- --- 162	323. Szármáti homokkő, Rebenberg, Temes- megye --- --- --- 65
318. Neogén (?) Quarczhomokkő, Kapnikbánya Szatmár megye --- --- --- 188	324. Pontusi homokkő, Soborsin, Arad megye 142
319. Neogén (?) Quarczhomokkő, Kapnikbá- nya, Szatmár megye --- --- --- 407	325. Polygén Conglomerat, Kamenicz, Sze- rém megye --- --- --- 116

2. Az agyag-, üveg-, cement- és ásvány-festék iparnak szolgáló magyarországi nyers anyagok.

Utalhatunk itt az előbb mondottakra s csak az agyagokra nézve még megjegyzendő, hogy a nyers agyagot tartalmazó zárt üveg alatt az illető agyag égetési mintái vannak fölállítva kis gula alakban.

Az agyag tűzállóságára vonatkozó égetési kísérlet három égetési hőfokra vonatkozik:

1. a próba kemenczében (fazék és téglá égetési hőség; szintelen *c* gula)
2. a kokszkemenczében (porcellán égetési hőség; zöld *b* gula)
3. a Deville-féle szélkemenczében (a kovácsolt vas olvasztási pontját túlhaladó hőmérsék; vörös *a* gula).

Ennélfogva az agyagok az égetési próba eredménye szerint 3 főcsoportra lettek fölosztva, a 3 főcsoport pedig 8 tűzállósági alosztályra.

Bővebb adatok itt is a fentebb említett, a földtani intézet által közölt külön katalógusban találhatók, mely az itt szóban forgó anyagra nézve MATYASOVSKY JAKAB intézeti tag és PETRIK LAJOS ur, a budapesti állami közép ipartanoda tanára által lett összeállítva, a ki a mondott ipartanoda igazgatóságának szíves hozzájárulása mellett az agyagok égetési kísérleteit a budapesti állami közép ipartanoda laboratóriumában végezte.

Az e gyűjteményben kiállított tárgyak a következők:

A) Agyagok.

1. Ágris, Arad megye.	12. Bajna, Esztergom megye.
2. " " "	13. Batiszfalva, Szepes megye.
3. " " "	14. Bélabánya, Hont megye.
4. Apátfalva, Borsod megye.	15. Beregszász, Bereg megye.
5. " " "	16. Binis, Krassó-Szörény megye.
6. Aranypatak, Sáros megye.	17. Bouczár " "
7. Bánlaka, Bihar megye.	18. Bouczár " "
8. Bártfa, Sáros megye.	19. Brezova, Zólyom megye.
9. " " "	20. Buda. Pest-Pilis-Solt-Kiskun megye
10. " " "	21. " " "
11. " " "	22. " " "
	23. " " "

24. Buda, (Ó-) Pest-Pilis-Solt-Kiskun megye
25. Budaörs „
26. „ „
27. Csákhérény, Fehér megye.
28. „ „
29. „ „
30. Csákvár, „
31. „ „
32. „ „
33. „ „
34. „ „
35. Diósgyőr, Borsod megye.
36. Doklin, Krassó-Szörény megye.
37. Dubrinics, Ung megye.
38. Duud, Arad megye.
39. Eger, Heves megye.
40. Gánth, Fehér megye.
41. Gnezda, Szepes megye.
42. Govasdia, Hunyad megye.
43. Győr, Győr megye.
44. Homonna, Zemplén megye.
45. „ „
46. Hollóháza, Abauj-Torna megye.
47. „ „
48. Hunkócz, Zemplén megye.
49. Kalota, Bihar megye.
50. Kapnikbánya, Szatmár megye.
51. Kaprucza, Arad megye.
52. Kőbánya, Pest-Pilis-Solt-Kiskun megye.
53. „ „
54. „ „
55. „ „
56. „ „
57. „ „
58. Körmöczbánya, Bars megye.
59. Középes, Bihar megye.
60. „ „
61. Láczfalva, Zemplén megye.
62. Laposbánya, Szatmár megye.
63. „ „
64. Lengyel, Baranya megye.
65. Lehota, (Felső-) Zólyom megye.
66. Libétbánya, Zólyom megye.
67. „ „
68. Lippa, Temes megye.
69. „ „
70. „ „
71. „ „
72. „ „
73. Losoncz, Nógrád megye.
74. Lutilla, Bars megye.
75. Máriavölgy, Pozsony megye.
76. Misztbánya, Szatmár m.
77. Modor, Pozsony megye
78. „ „
79. „ „
80. „ „
81. „ „
82. „ „
83. „ „
84. Nagy-Mányok, Tolna megye.
85. Neszmély, Komárom megye.
86. Oláh-Köblös, Kolozs megye.
87. Osztróluka, Zólyom megye.
88. Pálfalva, Nógrád megye.
89. Papfalva, Kolozs megye.
90. Parasznya, Borsod megye.
91. Pécs, Baranya megye.
92. Perje, Szilágy megye,
93. Pilis-Szántó, Pest-Pilis-Solt-Kiskun megye.
94. Podolin, Szepes megye.
95. Povraznik, Zólyom megye.
96. Pojen, Krassó-Szörény megye.
97. Prencsfalu, Hont megye.
98. Radvány, Abauj-Torna megye.
99. Rákos, Pest-Pilis-Solt-Kiskun megye.
100. „ „
101. „ „
102. „ „
103. „ „
104. Rév, Bihar megye.
105. „ „
106. Rónicz, Zólyom megye.
107. Roszkos, Bars megye.
108. „ „
109. „ „
110. Rózsahegy, Liptó megye.
111. „ „
112. „ „
113. „ „
114. Rudnok, Abauj-Torna megye.
115. Sacza „
116. „ „
117. Sárospatak, Zemplén megye.
118. „ „
119. „ „
120. „ „
121. „ „
122. „ „
123. „ „
124. Sistarovicz, Temes megye
125. Sonkolyos, Bihar megye.
126. „ „
127. Sváb, Bars megye.

128. Szászfalva, Bihar megye.
129. Szepsi, Abauj-Torna megye.
130. " " "
131. " " "
132. Szind, Aranyos-Torda megye.
133. Sztrajnyán, Zemplén megye.
134. Sztropko, " "
135. Tapolcza, Borsod megye.
136. " " "
137. Tardos, Esztergom megye.
138. Telkibánya, Abauj-Torna megye.
139. Tolcsva, Zemplén megye.
140. Tökés-Troján, Szolnok-Doboka megye.
141. Tökés-Obersia " "
142. Ungvár, Ung megye.
143. " " "
144. " " "
145. Ujbánya, Bars megye.
146. " " "
147. Vajda-Hunyad, Hunyad megye.
148. Vesztenicz, (Alsó-) Nyitra megye.
149. " " "
150. Zagoria, Horvátország.
151. Zámoly, Fehér megye.
152. " " "
153. Zsaluzsány, (Fazekas-) Gömör megye.
154. " " "
155. " " "
156. " " "
157. " " "
158. " " "

B) Márgák és ozementek.

159. Beocsin. Nyers hydraulikus mészmárga, u. n. "Sárgakő".
160. Beocsin. Nyers portlandkő, u. n. "Kékkő".
161. " Nyers hydraulikus márga, u. n. "Barnakő".
162. Beocsin. Égetett sárga hydraulikus mészmész, darabos.
163. Beocsin. Égetett zöldessárga hydraulikus mészmész, darabos.
164. Beocsin. Égetett zöldessárga hydraulikus mészmész, nehéz.
165. Beocsin. Égetett hydraulikus mészmész, az u. n. sárgakőből.
166. Égetett barna portlandcement, u. n. kékkő.
167. Beocsin. Örölt, u. n. darabos cement.
168. " Örölt zöldes cement.
169. " Örölt sárgás cement.
170. Buda-Ujlak. Égetett románcement.

171. Buda-Ujlak. Sárga budai márga, nyers románcement.
172. Buda-Ujlak. Kékes budai márga, nyers románcement.
173. Csömörölő (Szilágymegye). Sárgás brédi márga.
174. Horgospatak (Szolnok-Dobokamegye) blozsai márga, vereses barna.
175. Nyerges-Ujfalu. Barnás szürke cement márga.

C) Mészakő.

176. Botiz-Polyána (Szolnok-Doboka megye.) Tömött nummulit mészakő.
177. Budapest (Kamarai erdő), Sárgásfehér agyagos mészpor.
178. Cserisori (Hunyad megye). Szürke dolomitos mészakő.
179. Felső-Vissó (Mármaros megye). Fehér tömött mészakő.
180. Horgospatak (Szolnok-Doboka megye). Világos szürke tömött mészakő.
181. Lehota (Zólyom m.), Barnás foltos mészakő.
182. Macskamező, (Szolnok-Doboka megye.) Kristályos mészakő.
183. Ogradina, (Krassó-Szörény megye). Szürke tömött mészakő.
184. Perecsen, (Ung megye). Szürke mészakő.
185. Szabadbattyán, (Fehér m.) Kristályos mészakő.
186. Tiszolcz, (Gömör m.) Kékesszürke mészakő.
187. Trebusa-Fehérpatak, (Mármaros m.). Kékes szürke mészakő.
188. Valaszka, (Zólyom megye), Fekete mészakő hydraulikus tulajdonsággal.

D) Dolomit.

189. Budapest, (Kis-Gellérthegy). Sárgásfehér dolomithomok.
190. Tiszolcz, (Gömör megye). Triasz dolomit.

E) Magnesit.

191. Igló, (Szepes megye). Talkos-Magnesit.
192. Tiszovicza, (Krassó-Szörény megye). Földes magnesit.

F) Trasz és Beton.

193. Battina (Baranya megye). Pallagonit breccia.
194. Erdőbénye, (Zemplén m.) Kékesszürke trasz.
195. Nyírsid, (Szilágymegye). Kvarc-Andesittufa.
196. Nyírsid, (Szilágymegye). Horzsakőtufa.
197. Mehádia, (Krassó-Szörény m.) Tajtkőhamu.

G) Festő földek.

198. Aranyág, (Arad megye). Világosbarna bolus.
199. Kálnó, (Nógrád megye). Okkerföld.
200. Pilis-Szent-Kereszt (Pest-Pilis-Solt-Kiskun m.) Sötétvörös bolus.
201. Pilis-Szent-Kereszt (Pest-Pilis-Solt-Kiskun m.) Barnás, tisztátlan bolus.
202. Rodna, (Ó-) (Besztercze-Naszód megye). Grafitos kvarczpala.
203. Rodna, (Ó-) (Besztercze-Naszód megye). Iszapoltt grafit.
204. Tokaj, (Zemplén megye). Világos vörös bolus.
205. Vissó, (Felső-) (Mármaros megye). Homokos okkerföld.

H) Kvarcz.

206. Bogdán, (Mármaros megye).
207. Bisztra, (Zólyom megye).
208. Hilljő, (Abauj-Torna megye).
209. Lyuta, (Ung megye).
210. Macskamező, (Szolnok-Doboka megye).
211. Porumbák, (Felső-) (Fogaras megye).
212. Plavisevicza (Krassó-Szörény megye).
213. Urikán, (Hunyad megye).
214. Wolfsberg, (Krassó-Szörény megye).

I) Kavics.

215. Czinkota, (Pest-Pilis-Solt-Kiskun m.) Agyagos kavics.
216. Czinkota, (Pest-Pilis-Solt-Kiskun megye). Homokos kavics.

K) Homok.

217. Bouczár, (Felső-) (Hunyad megye). Agyagos kvarczhomok.
218. Breznóbánya, (Zólyom megye.) Agyagos, csillámos homok.
219. Esztergom, (Esztergom megye). Tiszta, fehér kvarczhomok.
220. Esztergom, (Esztergom megye). Mosott, tiszta kvarczhomok.

221. Govasdia, (Hunyad megye). Agyagos csillámos homok.
222. Köhér, (Felső-) (Maros-Torda megye). Sárgás kvarczhomok.
223. Libétbánya, (Zólyom megye). Fehér lisztes kvarczhomok.
224. Osztrblia (Zólyom m.) Sárgás, lisztes kvarczhomok.
225. Örvénd (Bihar m.) Csillámos kvarczhomok.
226. Pozsony, (Pozsony megye). Sárga, csillámos homok.
227. Roszkos, (Bars megye). Agyagos csillámos homok.
228. Ruzkicza, Teurs, (Krassó-Szörény megye). Sárga, agyagos kvarczhomok.
229. Ruzkicza, (Krassó-Szörény megye). Barnás, agyagos homok.
230. Sajba, (Zólyom megye). Gránáthomok.
231. Sajba és Povraznik (Zólyom megye). Csillámos, durva homok.
232. Strimbuly, (Szolnok-Doboka megye). Csillámos, finomszemű homok.

L) Csiszoló pala.

233. Erdőbénye, (Zemplén megye). Fehér homogén csiszolópala.
234. Hidas, (Baranya megye). Világos barna, agyagos csiszoló pala.
235. Lőrinczi, (Nógrád megye). Sárgásfehér csiszolópala.
236. Tállya, (Zemplén megye). Fehér homogén csiszolópala.

M) Zsirkő, Agalmatolith.

237. Horgospatak, (Szolnok-Doboka megye). Agalmatolith.
238. Macskamező, (Szolnok-Doboka megye.) Zsirkő.

N) Asbest.

239. Agadics (Krassó-Szörény megye).

O) Gneiszgránit.

240. Kassa, Akasztóhegy (Abauj-Torna megye).

C) NYOMTATVÁNYOK.

Évi jelentések.

1. A magy. kir. földtani intézet évi jelentése 1882-ről.
2. A „ „ „ „ „ 1883-ról.
3. A „ „ „ „ „ 1884-ről.

Magyarázatok

a magyar korona országainak részletes földtani térképéhez.

4. Kis-Marton vidéke **C**6-lap. 1 : 144,000.
5. Fehértemplom-Kubin vidéke **K**15-lap. 1 : 144,000.
6. Versez vidéke **K**14-lap. 1 : 144,000.
7. Kolozsvár vidéke 18 zóna/XXIX. rovat jelű lap. 1 : 75,000.

A magy. kir. földtani intézet évkönyve.

8. I—VII. kötet.

9. A magy. kir. földtani intézet könyv- és térképtárának címjegyzéke 1868—1883.
10. A magyar korona országainak széntelepei és szénbányászata. A földmivelés, ipar és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium megbízásából írta PRUDNIKI HANTKEN MIKSA 1878.

Jahresberichte.

11. Jahresbericht der k. u. geologischen Anstalt für 1882.
12. „ „ „ „ „ 1883.

Erläuterungen

zur geologischen Specialkarte der Länder der ung. Krone.

13. Umgebungen von Kis-Marton (Eisenstadt) Blatt **C**6 1 : 144,000.
14. „ „ Fehértemplom (Weisskirchen) und Kubin Blatt **K**15 1 : 144,000
15. „ „ Kolozsvár (Klausenburg) Blatt Zone 18/Col. XXIX. 1 : 75,000.

Mittheilungen

aus dem Jahrbuch der kön. ungar. geologischen Anstalt.

16. Band I—VII.
17. Die Kohlenflötze und der Kohlenbergbau in den Ländern der ungarischen Krone. Im Auftrage des kön. ungar. Ministerium für Agricultur, Industrie und Handel, verfasst von MAX HANTKEN RITTER von PRUDNIK 1878.

A magyar kir. földtani intézet imént tárgyalt kiállításához csatlakoztak még szak és kartársaink közül mint külön kiállítók dr. STAUB MÓRICZ belmunkatársunk és HALAVÁTS GYULA intézeti tag, s így a tárgyaink által elfoglalt területen még látható :

1. Az erdélyi Zsilvölgy aquitankori eszményi tájképe

tervezte dr. STAUB MÓRICZ ; rajz. KRIEGER BÉLA.

Igen sikerült tájképen állítja elénk itt intézetünk belmunkatársa a Hunyad-megyében fekvő, ásványszénben bővelkedő Zsilvölgyet a középső harmadkor végén ott élt virányzattal és a mondott időpontban ott honos volt Anthracotherium magnummal. Az összeállítást a Zsilvölgy aquitani, a széntelegeket tartalmazó lerakódásban tényleg talált növény és állatmaradványokra alapította.

2. A magyarhoni mediterránkorú gasteropodák nagyobb alakjainak átmetszetei.

Halaváts Gyula intézeti tag kiállítja a magyarhoni mediterránkorú gasteropodák következő 46 nagyobb alakjainak a m. kir. földtani intézetben készített metszeteit és ezek fényképeit.

Conus subaristriatus, da COSTA ;

« *ventricosus*, BRONN ;

« *Dujardini*, DESH.

Ancillaria subcanalifera, d'ORB.

« *obsoleta*, BROCC.

« *glandiformis*, LMK.

Cypraea Lanciae, BRUS.

« *Duclosiana*, BAST.

Voluta rarispina, LMK ;

« *taurina*, BON.

Mitra fusiformis, BROCC.

« *scrobiculata*, BROCC.

Columbella curta, DUJ.

« *semicaudata*, BON.

« *Dujardini*, M. HÖRN.

Terebra fuscata, BROCC.

« *acuminata*, BORS.

Buccinum Hoernesi, SEMP.

« *Rosthorni*, PARTSCH.

Purpura inconstans, MICHTL.

Cassis saburon, LMK.

Chenopus alatus, EICHW.

Strombus coronatus, DEFR.

Rostellaria dentata, GRAT.

Triton affine, DESH.

Ranella marginata, MART.

Murex Sedgwicki, MICHTL.

« *Heptagonatus*, BRONN.

« *Partschii*, M. HÖRN.

Fusus Puschi, ANDR.

« *Valenciennesi*, GRAT.

« *crispus*, BORS.

Fasciolaria fimbriata, BROCC.

Turbinella subreticulata, d'ORB.

Cancellaria spinifera, GRAT.

« *lyrata*, BROCC.

Pleurotoma cataphracta BROCC.

« *asperulata*, LMK.

« *dimidiata*, BROCC.

Cerithium Zeuschneri, PUSCH.

« *crenatum*, BROCC.

Turritella turtis, BAST.

Monodonta Araonis, BAST.

Trochus patulus, BROCC.

Natica redempta, MICHTL.

Neritopsis radula, LINNÉ.

E gyűjtemény a magyarhoni mediterránkorú rétegekben eltemetett gasteropodák fentebb elszámolt nagyobb alakjain eszközölt két rendbeli hossz-metszést tüntet fel. E metszések egyike a héj középvonalán megy át s feltünteteti

a különböző nemek fajai tekervényeinek alakját, a tekercsben való elhelyezkedést, az esetleges köldököt átmetszve, a növekedési vonalakat s a héjstrukturáját; — másika pedig, mely az előbbennivel párhuzamosan fut, s átlag $4 \frac{m}{m}$ -nyire van, főleg az orsót s az azon előforduló diszitéseket, ránczosodást teszi szemléltetővé.

Az albumban, nemek szerint csoportosítva egy-egy lapon, a fentebbi alakok metszeteinek mellső és hátsó képe látható.

Mind e tárgyak, úgy a készítmények valamint azok fényképei, a m. kir. földtani intézetben kiállító által készítették.

A M. KIR. FÖLDTANI INTÉZET KIADVÁNYAI.

Megszerezhetők Kilián Frigyes egyet. könyvkereskedőnél. Budapest, váczi utca.

A m. kir. földtani intézet évkönyve.

Fr.

I. kötet	[1. <i>Hantken M.</i> Az esztergomi bányászterület földtani viszonyai (1 földt. térk. 1 tábl. átmetszet. 4 könyom. táblával.) (1.—) — 2. <i>Koch A. A.</i> sz.-endre-visegrádi hegys. földt. leírása (—32). 3. <i>Dr. Hofmann K.</i> A buda-kovácsi hegys. földt. viszonyai (1 tábla átmetsz.) (—27) — 4. <i>Herbich F.</i> Északkeleti Erdély földt. visz. 1 földt. térk.) (—23). — 5. <i>Dr. Pávay E.</i> Kolozsvár körny. földt. visz. (7 tábl.) (—77)	2.50
II. "	[1. <i>Heer O.</i> Az Erdélyben fekvő zsil-völgyi barnaszén-virányról (7 tábl.) (—30). — 2. <i>Böckh J.</i> A Bakony déli részének földtani viszonyai. I. rész. (5 tábl.) (—65). — 3. <i>Hantken M.</i> A budai márga. (—07) — 4. <i>Dr. Hofmann K.</i> Adalék a buda-kovácsi-i hegység másodkori és régibb harmadkori képződések puhany-faunájának ismeretéhez. (6 tábl.) (—30)	1.32
III.	[1. <i>Böckh J.</i> A Bakony déli részének földt. viszonyai. II. rész. (7 tábl.) (—61). — 2. <i>Pávay E.</i> A budai márga ásatag tüskönczei. (7 tábl.) (—82) — 3. <i>Dr. Hofmann K.</i> A déli Bakony bazalt-közetek. (4 tábl.) (2.—) — 4. <i>Hantken M.</i> Új adatok a déli Bakony föld- és őslénytani ismeretéhez. (4 tábl.) (—24)	3.67
IV. "	[1. <i>Hantken M.</i> A Clavulina Szabói-rétegek faunája. I. r. Foraminiferák. (16 tábla) (—87). — 2. <i>Böckh J.</i> Brachydiasthematherium transilvanicum Bkh. et Maty. egy új Pachyderma nem Erdély eocén rétegeiből (2 tábl.) (—20) — 3. <i>Roth S.</i> A fazekasboda-morágyi hegyláncz eruptív közetek. (—10). — 4. <i>Böckh J.</i> Pécs városa környékének földtani és vízi viszonyai (1 térk.) (—60).	1.77
V. "	[1. <i>Heer O.</i> Pécs vidékén előforduló permii növényekről (4 tábl.) (—40). — 2. <i>Herbich F.</i> A Székelyföld föld- és őslénytani leírása (32 tábl. 1 térk.) (5.)	5.40
VI. "	[1. <i>Böckh J.</i> Megjegyzések az Új adatok a déli Bakony föld- és őslénytani ismeretéhez című munkához. (—10). — 2. <i>Dr. Staub M.</i> Baranyamegyei mediterrán növények (4 tábl.) (—34). — 3. <i>Hantken M.</i> Az 1880. évi zágrábi földrengés (6 tábl.) (1.—). — 4. <i>Dr. Posewicz T.</i> Borneo szigetére vonatkozó földtani ismereteink. (1 térk.) (—32). — 5. <i>Halaváts Gy.</i> Őslényt. adat. Délmagyarország neogén kora üledékei faunájának ismeretéhez. I. A langenfeldi pontusi kora fauna. (2 tábl.) (—25). — 6. <i>Dr. Posewicz T.</i> Az arany előfordulása Borneo szigetén. (—15). — 7. <i>Dr. Szterényi H.</i> Az Ó-Sopot és Dolnya-Lyubkova (Krassó-Szörény m.) között lévő terület eruptív közetek (2 tábl.) (—50). — 8. <i>Dr. Primics Gy.</i> A fogarasi havasok s a szomszédos romániai hegység geológiai viszonyai (2 tábl.) (—32). — 9. <i>Dr. Staub M.</i> Harmadkori növények Felek vidékéről (1 tábl.) (—26). — 10. <i>Dr. Posewicz T.</i> Földtani közlemények Borneo szigetéről. I. A szén előfordulása Borneo szigetén. II. Földtani jegyzetek Közép Borneóról (—25).	3.49

VII. kötet [1. Dr. *Felix I.* Magyarország faopáljai paleophytologiai tekintetben (4 tábl.) (—50). — 2. Dr. *Koch A.* Erdély O-tertiär echinidjei (4 tábl.) (—90). — 3. *Groller M.* Pelagosa szigetszoport topografiai és földtani leírása (3 tábl.) (—35). — 4. Dr. *Posewitz T.* Az indiai Ocean einszigetei. I. Bangka Geologiaja. Függleköl: A Borneói gyémánt előfordulás. (2 térk.) (—50). — 5. *Gesell S.* A soóvári kősbánya kerület földtani viszonyai tekintettel az elöntött kősbánya újból való megnyitására (4 tábl.) (—70). — 6. (sajtó alatt.)

Az itt felsorolt művek egyenként, *különlenyomatként* is kaphatók és egyidejűleg a *«Mittheilungen aus dem Jahrbuch der kgl. ungar. geologischen Anstalt.»* czimű folyóirat füzeteiként német nyelven is megjelentek.

Térképek, földtanilag színezve.

a) Átnézetes térképek.

A Székelyföld földt. térképe.	1.—
Esztergom barnaszénterületének térképe....	1.—

b) Részletes térképek 1 : 144,000 mértékben.

Alsó-Lendva vidéke. (C. 10).	2.—
Budapest környéke (2-ik kiadásban) (G. 7.)	2.—
Dárda vidéke (F. 13.)	2.—
Győr vidéke (E. 7.)	2.—
Kaposvár és Bükkösd vidéke. (E. 11.)	2.—
Kapuvár vidéke. (D. 7.)	2.—
Karád-Igal vidéke. (E. 10.)	2.—
Légrad vidéke. (D. 11.)	2.—
Mohács vidéke. (F. 12.)	2.—
Nagy-Kanizsa vidéke (D. 10.)	2.—
Nagy-Vázsony-Baiaton-Füred vidéke. (É. 9.)	2.—
Pécs és Szegszárd vidéke. (F. 11.)	2.—
Sárvár-Jánosháza vidéke. (D. 8.)	2.—

Simonytorna és Kálozd vidéke (F. 9.) ...	2.—
Sopron vidéke. (C. 7.)... ..	2.—
Sümeg-Zala-Egerszeg vidéke. (D. 9.) ...	2.—
Székesfehérvár vidéke. (F. 8.) ...	2.—
Szigetvár vidéke. (E. 12.) ...	2.—
Szt.-Gothard Körmend vidéke (C. 9.) ...	2.—
Szombathely vidéke (C. 8.) ...	2.—
Tata-Bicske vidéke. (F. 7.) ...	2.—
Tolna-Tamási vidéke. (F. 10) ...	2.—
Veszprém és Pápa vidéke. (É. 8.) ...	2.—

c) Magyarázó szöveggel.

1 : 144,000 mértékben.

Kismarton vidéke. (C. 6.)... ..	2.65
Fehértemplom vidéke (K. 15.) ...	2.30

1 : 75,000 mértékben.

Kolozsvár vidéke (18. Z. XXIX. R) ..	3.25
--------------------------------------	------

A MAGYAR KIR. FÖLDTANI INTÉZET VEGYÉSZETI LABORATO- RIUMANAK SZABALYAI ÉS DIJJEGYZÉKE.

I. Az intézet laboratoriumában a felek részéről kívánt elemzési munkálatok a következő jegyzékben foglalt díjakért teljesíttetnek :

1. Ásványok és kőzetek minőleges megvizsgálásáért	2— 5 frt	11. Kőszénben a légeny meghatározása	5 frt
2. Ásványok, kőzetek, érczek quantitativ analysise minden egyes alkatrész után	3— 5 „	12. Kőszén teljes analysise	30 „
3. Ezüst próba	5 „	13. A széneny meghatározása vas-nemekben	15 „
4. Arany próba	5— 40 „	14. Vas és aczélnemek quantitativ analysise	30— 60 „
5. Kútvíz analysise technikai czélokra	15— 30 „	15. Homok analysise	10— 20 „
6. Ásványvíz qualitativ analysise	15—30 „	16. Kaolin, agyag, cement s hasonlók	20— 30 „
7. Ásványvíz quantitativ analysise	100—300 „	17. Kőolaj, ozokerit	5— 20 „
8. Kőszénben (turfában) a víz, hamu, és égethető anyagok meghatározása	5 „	18. Talaj elemzése	20— 50 „
9. Kőszénben a kén meghatározása	3 „	19. A kéredezett egyes alkatrész qualitativ vizsgálatáért 50 kr.	
10. „ a széneny, kőneny s éleny meghatározása (org. analys.)	10 „	20. A kéredezett egyes alkatrész quantitativ meghatározásáért	3— 5 „

II. A kívánt munkálatokért járó díj — mely vagy árszabály szerinti, vagy ha itt külön nem szerepelne, a munkát megelőzőleg tett kérdésre közöltetik — előre, tehát a vizsgálandó tárgy beküldésekor fizetendő le a m. kir. földtani intézetnél.

Azon esetben, ha a kívánt munkálat az intézeti laboratorium ügykörén kívül esik és így általa nem eszközölhető, a vizsgálatra beküldött tárgy és díj-összeg visszaküldetik.

III. Az elemezendő anyagra vonatkozólag, határozottan megjelölendő, hogy mire terjedjen ki a vizsgálat, kiemelendő, vajjon mennyileges vagy csak minőleges elemzés kívántatik-e; esetleg az árjegyzék megfelelő tétele idézendő.

Mínthogy pedig a beküldő nevén kívül tudományos, de sokszor gyakorlati szempontból is kívánatos a megvizsgálandó tárgy iránt bővebb pontos adatokkal birni, nevezetesen előfordulási helyét (megye, helység, bánya stb.)

tudni, ezeknek közlése mindazon esetben kéretik, a hol magánérdek ezt nem ellenzi.

IV. Értékesebb tárgyak beküldésénél ajánlatos ezeknek súlyát a becsomagolás előtt meghatározni és bejelenteni.

V. Az intézeti labororium adatainak pontosságára nézve csak a beküldött mutatóványokhoz képest kezeskedik s a megbízó az elemzés eredményéről a labororium jegyzőkönyvi kivonatának kiszolgáltatása által értesítettik. Ezért külön illeték nem fizetendő, ha azonban részletesebb leírás vagy vélemény is kívántatik, akkor ez előre határozottan kinyilatkoztatandó, s ennek fejében az igazgatóság által megállapítandó 5—50 frtig terjedhető, szintén előrefizetendő díjazás jár.

VI. Azon esetekben, midőn, mint. p. o. ásványvizek felvételénél helyszíni szemle ajánlatos s a fél által kívántatik, az érdekelt részéről az utiköltség megtérítésén kívül a szabályszerű napidíj fizetendő azon egyénnek, a ki az intézet igazgatósága részéről a felvétel vagy szemle eszközlésével megbízatik.

VII. A vizsgálandó tárgyak csomagolási és viteldíj költségeit (oda és vissza) a beküldő viseli s ugy e tárgyak, melyeknek gyorszállítmányként vagy posta útján való beküldése ajánlatos, mint az összes ide vonatkozó levelezések így czimzandók: «A magyar kir. földtani intézet igazgatóságának Budapesten.»

VIII. A földtani intézet laboratoria idönként jelentéseket tesz működéséről a földmívelés-, ipar és kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumnak s ezek az intézet kiadványai keretében, esetleg egyéb helyen is közöltetnek.
